Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 105 (20. 073) • 1988 йил 7 май • шанба •

Баҳоси 3 тийин.

ТУРМУШ ТАРЗИМИЗ ГУЛТОЖИ

СССР халқларининг дўстлиги, маънавий-сиёсий бирлиги ва ҳамкорлиги она-Ватанимиз куч-қудратининг асоси ва жадаллаштириш муваффақиятининг гарови

Ўзбекистон пойтахтида сўнгги йилларда яна бир замонавий корхона — «Алгоритм» заводи қад ростлади. Бу ерда мураккаб ускуналар ишлаб чиқарилмоқда. Энг муҳими, қисқа муддатда кўпминг кишилик меҳнат коллективи шаклланди. Цехлар ва участкаларда ўзбеклар, руслар, украинлар, белоруслар — жами 40 миллат ва элатнинг фарзандлари елкама-елка туриб меҳнат қилмоқдалар. Завод партия комитети интернационал тарбияни изчил олиб бориб, турли миллат фарзандларида ягона оилага дахлдорлик туйғусини тарбиялашга эътиборни кучайтираётир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентда бўлган чоғида шу ва бошқа меҳнат коллективларидаги учрашувлардан олган таассуротларига тўхталиб, республика раҳбар ходимлари ҳузурида сўзлаган нутқида шундай деди: «Биз ҳаётга янги-янги авлодлар кириб келаётганлигини, интернационализм тажрибаси ўз-ўзидан авлоддан авлодга ўтмаслигини ҳам ҳисобга олишимиз керак. Ҳар бир авлод ўз интернационализм мактабидан ўтиши, миллатлараро қардошлигимизни қадрлашни ҳамда олдинги авлодлар бу қардошликни мустаҳкамлаш учун қилган ишларни қадрлашни ўрганиб олиши керак. Энг муҳими эса дўстлик, ҳамкорлик ва халқларнинг бир-бирига яқинлашувини мустаҳкамлашга ҳар бир авлод ўз ҳиссасини қўшиши лозим».

Биз инсоният тарихи ўхшашини билмаган жамиятда, кишилик ўтмиши асрлар оша орзу қилиб келган давлатда яшамоқдамиз. Бу — муштарак мақсадлар бирлаштирган қардош халқларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи Коммунистик партия раҳнамолигида мислсиз курашлар орқали ўтиб, ҳисобсиз қурбонлар бериб, барпо этган совет социалистик жамияти. Бу — меъмори улуғ доҳиймиз В. И. Ленин бўлган кўпмиллатли совет давлати. Революцион янгиланиш, демократиялашни чуқурлаштириш ва тўла ошкораликни таъминлаш, бутун ишни қайта қуриш вазифалари, социал-иқтисодий тараққиёт жадаллаштирилаётгани қардош халқларнинг яратувчилик меҳнатига алоҳида жўшқинлик бағишламоқда.

КПСС XXVII съездида, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисда таъкидланганидек, ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши ўтмишда қолоқ, юпун, билимсиз бир мамлакатни беқиёс суръатлар билан ҳар томонлама ривож топган, ўзининг ишлаб чиқариш ва интеллектуал имкониятларини тобора тўла намоён этаётган ҳозирги тараққиёт босқичига кўтарди. Ленинча халқлар дўстлиги ва интернационализм ғоялари бирлаштирган ҳамма миллатлар ва элатлар социалистик Ватанимиз куч-қудратини оширишга муносиб ҳисса қўшдилар.

Тенг ҳуқуқли қардош халқларнинг ягона оиласида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси социал-иқтисодий ўзгартиришларнинг беқиёс йўлини босиб ўтди. Республикамизда яшаб турган юздан ортиқ миллат ва элатларнинг фарзандлари унинг равнақига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бу тарихий тақдири муштарак, тенг ҳуқуқли, манфаатлари умумий қардош халқларнинг порлоқ истиқбол учун курашидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумида, Ўзбекистон ССР Олий Советининг кейинги сессиясида мана шу қардошлик ҳис-туйғулари, халқлар дўстлиги ва интернационализм теран илдизларга эга эканлиги алоҳида таъкидланди. Бу биродарона ҳамкорлик ва интернационализм ўлка меҳнаткашлари рус пролетариати билан социал озодлик учун биргаликда олиб борган курашларда тобланиб, чиниқди, социализм қурилишининг барча босқичларида янги-янги куч билан ёрқин намоён бўлмоқда. Қардош халқлар, биринчи навбатда, рус халқининг ёрдами Ўзбекистонни бугунги камолот даражасига кўтарди, табиий офат туфайли вайрон бўлган эски Тошкентни Шарқнинг энг гўзал ва замонавий шаҳарларидан бирига айлантирди. Бу интернационал ёрдам Ўзбекистонни турғунлик паллаасидан жадаллаштириш йўлига олиб чиқишда алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Бироқ миллий жараёнларда ўзига хос муаммолар ҳам борки, булар дабдабабозлик, тадбирбозлик, бир ёқлама ёндашувлар ҳукм сурган турғунлик йилларида миллий муносабатлардаги, интернационал тарбияни олиб боришдаги турли жиҳатларга, бир қатор мураккабликларга етарли эътибор берилмаганлигининг оқибатидир. Миллий ўзликни англаш, ўзининг тарихий илдизларига қизиқиш кучайганлиги аҳолининг муайян қатламларида миллий чекланганлик, мақтанчоқлик кайфиятлари туғилишига олиб келди.

Миллий маҳдудлик, маҳаллийчилик кайфиятлари зиёлиларнинг айрим қисми орасида айниқса яққол намоён бўлмоқда. Ёзувчилар, илм-фан зиёлилари davraларида миллий чекланганлик ва такаббурлик кўринишлари, республика социал-иқтисодий тараққиётидаги айрим мураккабликларга ишора тариқасидаги сафсатабозлик муайян даражада кучайганлигини кўрсатувчи фактлар юз берди.

Эътироф этиш керакки, буларнинг ҳаммаси партия, касаба союз ва комсомол органлари, идеология муассасаларининг тарбиявий ишидаги нуқсонлар оқибатидир. Узоқ вақт меҳнаткашларни ленинча халқлар дўстлиги ва интернационализм руҳида тарбиялашда юзакичиликка, енгил-елпи, бир томонлама ёндашувларга йўл қўйилди. Миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш, ҳар бир миллат ва элат вакилларининг маданий эҳтиёжларини қондириш масалалари ҳамиша ҳам ишчанлик билан, амалий тарзда ҳал қилинмади.

Айрим адабиёт ва санъат асарларида, илмий тадқиқотларда миллий муносабатларни, муштарак мақсадларни жўн талқин қилиш ҳоллари содир бўлди. Шарқ меҳнаткашларининг социал-озодлик учун, Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун рус пролетариати, бошқа қардош халқлар фарзандлари билан олиб борган кураши етарли тадқиқ этилмаётир. Ҳолбуки, халқларнинг худди ана шу ленинча дўстлиги ва ўзаро ёрдами ўлкада социализм қуриш учун курашда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган эди.

Улуғ рус тили қардош халқлар маданияти, жаҳон маданияти қулфини очиб берувчи ягона тил сифатида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб бораётганлигини бутун тараққиётимиз тарихи яққол кўрсатиб турибди. Рус тили миллатлараро алоқа тили бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Афсуски, рус тилини эгаллаб олишда ҳам жиддий нуқсонлар юз берди. Айниқса, ўқув юртларида рус тилини ўрганишни яхшилаш йўлида изчил иш олиб борилмаётир. Рус тилини ўқитишнинг методик ва техника даражаси пастлигича қолмоқда. Бухоро, Сурхондарё, Фарғона областларининг кўпгина районларида бу иш айниқса паст савияда олиб борилаётир. Малакали ўқитувчилар етишмайди. Республика олий ўқув юртларида рус тили ўқитувчилари тайёрлаш талабга жавоб бермайди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, кейинги пайтда республикада истиқомат қилаётган бошқа миллатларнинг намояндалари ўртасида маҳаллий тилларни, хусусан, ўзбек тилини ўрганишга интилиш кучайди. Бир қатор русча-ўзбекча ва ўзбекча-русча сўзлашув китоблари чоп этилди. Бироқ бундай нашрларга талаб ҳали етарли қондирилмаётир. Тилларни ўрганишда радио ва телевидение имкониятлари ҳанӯз тўла ишга солинмаяпти.

«Биз ҳар қандай социал-иқтисодий, маданий, ҳуқуқий соҳадаги қарорлар ҳамиша тўғридан-тўғри ва бевосита миллий масалага ҳам дахлдор бўладиган кўпмиллатли давлатда яшаётганимизни ҳеч қачон унутмаймиз, — деб таъкидланди Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисда. — Мамлакатимиздаги миллий муносабатлар — жонли ҳаётнинг жонли масаласидир. Биз одамларнинг миллий манфаатлари ёки миллий ҳис-туйғуларига дахлдор барча нарсаларда ниҳоят даражада эътиборли ва назокатли бўлишимиз, кўпмиллатли жамиятимизнинг турмушидаги ғоят хилма-хил вазифаларни ҳал этишда барча миллат ва элатларнинг меҳнаткашлари жуда фаол қатнашишларини таъминлашимиз лозим». Худди шу нуқтаи назардан қараганда, республика партия комитетлари, совет ва хўжалик органлари, идеология муассасалари олдида жуда катта вазифалар турибди. Ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш вазифалари ҳозирги босқичда ҳар бир масалага чуқур, комплекс ёндашишни, партиявий донишмандлик ва вазминликни талаб қилишини унутмайлик.

Аввало, республика экономикасида турғунлик йиллари юзага келган ўпирилишни тезроқ бартараф этиш миллатлараро муносабатларга янгича жўшқинлик бахш этишнинг асосидир. Партия, совет, хўжалик органлари худди шу жиҳатни ҳамиша диққат марказида тутмоқлари лозим. Хўжалик юритишнинг тармоқлар ичидаги ва тармоқлараро алоқаларини кенгайтириш, буюртмаларни, шартномаларни вақтида, сифатли бажариш республика меҳнаткашларининг шон-шараф иши, интернационал бурчидир. Республиканинг Ноқоратупроқ зона ерларини ўзлаштириш, Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилишларига ҳиссасини кўпайтириш лозим. Мамлакатнинг турли регионларидаги турдош корхоналар билан социалистик мусобақани амалий жиҳатдан йўлга қўйиш, «Минглар шартномаси», «Ишчи эстафетаси»ни кенгайтириш муҳимдир. Пахтакор республикалар — Озарбайжон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон ўзаро социалистик мусобақасини яна ҳам такомиллаштириш зарур.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари демократиялаш ва ошкоралик шароитларида меҳнаткашларни халқлар дўстлиги ва интернационализм руҳида тарбиялашга қаратилган сиёсий-ташкилотчилик ишини тубдан қайта қуришлари даркор. Миллатлараро муносабатлардаги ҳар бир салбий ҳолатга жиддий ва принципиал баҳо берилиши, ҳаёт илгари сураётган вазифалар ишчанлик билан ҳал қилиниши керак. Тарбия ишида бир қолипчилик, юзакичилик, расмиятчиликдан қатъият билан воз кечиш, бу ишнинг усул ва услубларини янги тажрибалар билан бойитиш лозим.

Республика аҳолисининг кўпмиллатли состави хусусиятлари тарбия ишини ташкил этишда, меҳнат коллективларини шакллантиришда, кадрлар сиёсатида ҳамиша эътиборга олиниши керак. Ўтмишнинг илғор урф-одатлари, замонавий анъаналарни ёйиш одамларни бир-бирига, ёнма-ён яшаб турган кишиларнинг ҳар бири миллий маданиятига ҳурмат-эътиборни тарбиялашда муҳим ўрин тутишини асло унутмайлик. Тўйлар, байрамларни биргаликда ўтказиш, бошга кулфат тушганда ҳол-аҳвол сўраш, ёрдам қўлини чўзиш, мадад беришга ошиқиш СССР халқларининг қардошлик ҳис-туйғулари, хатти-ҳаракат мезони бўлиб, буни ҳар томонлама ривожлантириш, ҳар бир киши ҳаётининг қонунига айлантириш пропаганда ишимизнинг, кундалик сиёсий-ташкилотчилик фаолиятимизнинг муҳим вазифасидир.

Партия комитетлари, жамоат ташкилотлари халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, интернационал тарбия ишини КПСС Марказий Комитетнинг 1988 йил февраль Пленуми қўйган талаблар асосида такомиллаштиришлари, бу ишда кампаниячиликка ҳам, ортиқча шошма-шошарликка ҳам йўл қўймасликлари лозим. Миллатлараро муносабатлардаги жараёнлар ва тенденцияларга фаол таъсир кўрсатиш, амалий ишда аҳолининг турли қатламлари ва группалари хусусиятларини ҳисобга олиш муҳим. Оммавий ахборот воситалари, ғоявий-сиёсий ва маънавий тарбия муассасаларининг куч-ғайрати республика аҳолисида интернационал эътиқод ва қардошлик туйғуларини тарбиялашга йўналтирилиши зарур. Маҳаллийчилик кайфиятларини батамом бартараф этиш, ҳар бир ўқувчи, студент, хизматчи, ишчи ва колхозчида улуғ ва бепоён Совет Ватанига мансубликдан ифтихор туйғуларини тарбиялашга барча воситаларни сафарбар этиш лозим. Буржуа пропагандасининг халқларимиз ўртасига нифоқ солиш, миллатчилик ва шовинизм ҳис-туйғуларини кучайтиришга қаратилган ҳар қандай уринишлари билимдонлик, муросасизлик билан ишонарли фош этилсин.

Марксча-ленинча таълим, оғзаки сиёсий агитация, кўргазмали агитация, лекция пропагандасининг серқиррали ва самарали имкониятлари интернационал тарбияни кучайтириш, совет халқларининг ленинча дўстлигини мустаҳкамлаш мақсадларига фаол хизмат қилдирилиши керак. Уруш ва меҳнат ветеранлари, интернационалист-жангчилар бу ишга кенг кўламда жалб этилмоғи даркор. Тарих, жанговар ва меҳнат шуҳрати музейлари, мемориал ёдгорликлар меҳнаткашларда, айниқса ёшларда қардош халқларга, шонли тарихимизга, ҳаётбахш анъаналаримизга ҳурмат ва садоқатни чиниқтиришнинг таъсирчан марказлари бўлиб қолсин.

Миллий маданиятлар билан алоқаларни муттасил кенгайтириб бормоғимиз зарур. Қардош халқлар адабиёти ва санъати кунлари, ўн кунликлар, фестиваллар кўламини кенгайтириш, уларга кўпроқ амалийлик ва ишчанлик бахш этиш лозим. Театр, кино, концерт ансамбллари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари репертуарида дўстлик, қардошлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик мавзулари етакчи ўринга қўйилмоғи керак. Бадиий ва санъат асарларида совет халқининг гражданлик, ватанпарварлик, интернационал бурчга садоқати янада кўламли ёритилиши даркор. Бу борада публицистлар, журналистлар олдида ҳам ғоят катта ва шарафли вазифалар турибди.

КПСС ленинча миллий сиёсати тантанаси меваларини тадқиқ этиш, халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, миллатлараро муносабатлар, миллий маданиятларнинг ўзаро алоқалари масалаларини ишлаб чиқиш ижтимоий фанларнинг муҳим вазифасидир. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, маориф органлари бу ишларни аниқ мувофиқлаштиришлари, илмий-тадқиқотлар савиясини ошириб боришлари керак.

Улуғ В. И. Ленин асос солган миллий сиёсат, у илгари сурган халқлар дўстлиги ғояларининг амалга оширилиши барча миллатлар ва элатлар учун бахт-саодат, социал ва иқтисодий тараққиёт йўлини очиб берди. Ҳар биримиз кўпмиллатли она-Ватанимизнинг бугунги камоли билан фахрланамиз. Биз ота-боболаримиздан муқаддас мерос — озод ва тенг халқларнинг қардошлик Иттифоқини мудом мустаҳкамлайверамиз, мамлакатимиз ягона халқ хўжалик комплексига Совет Ўзбекистони ҳиссасини кўпайтираверамиз. Бу бизнинг қардош халқлар олдидаги, кўп миллатли Ватанимиз социал-иқтисодий равнақи олдидаги интернационал бурчимиздир.

Семинар тугади

5 май куни Тошкентда «Хотин-қизлар ва меҳнат» мавзуидаги Совет — Ҳиндистон семинари ўз ишини тамомлади. Семинарда икки мамлакат олимлари, социологлари, хотин-қизлар ҳаракатининг активлари иштирок этдилар. СССРда Ҳиндистон фестивали доирасида ўтган учрашувда хотин-қизларнинг давлатни социал-иқтисодий ривожлантиришдаги иштироки, жамиятни маданий ва маънавий жиҳатдан такомиллаштиришдаги роли каби муҳим масалалар муҳокама қилинди. Семинар қатнашчилари хотин-қизлар таълими, меҳнати, касб-кор тайёргарлиги муаммолари, уларнинг меҳнат, сиёсий ва ижтимоий фаолиятни оналик, оила бекаси бурчлари билан қўшиб олиб бориш имкониятлари хусусида фикрлашиб олдилар.

Ражастан штатининг туризм ва хотин-қизлар фаровонлиги давлат министри Г Вьяс бошчилигидаги Ҳиндистон делегацияси биринчи май тантаналарида, Ўзбекистон Рассомлар союзининг марказий кўргазма залида бўлиб ўтган «Ҳиндистон хотин-қизлари» кўргазмасининг тантанали очилишида қатнашди.

Дўст мамлакатдан келган меҳмонлар Самарқандда бўлдилар, Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхозга бордилар. Улар Тошкентдаги марказий клиник касалхона ва «Қибрай» кардиология санаторийси иши билан, Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг фаолияти билан ҳам танишди.

Ҳиндистон делегацияси Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг фаоллари билан учрашди.

(ЎзТАГ).

БУГУНГИ СОНДА:

• 2-бет: Жанговарлик кўриги қандай ўтмоқда?

• 3-бет: Ислоҳотнинг дастлабки одимлари

• 4-бет: Ер — халқ бойлиги

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 5 майдаги мажлисида ҳукуматнинг СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 2005 йилгача бўлган концепциясини, шу даврга мўлжалланган асосий йўналишларни ҳамда 1991—1995 йилларга мўлжалланган давлат беш йиллик планини тузиш ва кўриб чиқиш тартиби, босқичлари тўғрисидаги таклифларини маъқуллади. Муҳокама давомида экономикани узоқ муддатли ривожлантириш муаммолари принципиал муҳим сиёсий аҳамиятга молик эканлиги таъкидланди. Шу масалаларга оид энг муҳим ҳужжатлар туб иқтисодий ислоҳот принциплари асосида, Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонуннинг қоидаларига қатъий мувофиқ равишда ишлаб чиқилиши, кенг демократик асосда, жамиятнинг зўр ижодий имкониятларидан фойдаланиб ўтказилиши керак, бу эса иқтисодий ўсиш резервларини тўлиқроқ намоён этиш фан-техника ва социал вазифаларни белгилаш имконини беради.

Мажлисда СССР Министрлар Советининг СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар келгуси беш йилликдаги давлат планларини, айрим муаммолар юзасидан эса 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган планларни мувофиқлаштириш тўғрисидаги таклифи кўриб чиқилди.

Мамлакатда амалга оширилаётган ташқи иқтисодий фаолиятни қайта қуришга ва Давлат корхонаси тўғрисидаги Қонунга мувофиқ планларни мувофиқлаштириш соҳасидаги ишга бирлашмалар, корхона ва ташкилотлар, биринчи галда мамлакат машинасозлик, химия саноати ва бошқа қайта ишлаш тармоқларининг бирлашмалари, корхона ва ташкилотлари жуда актив қўшилишлари лозимлиги қайд этилди. Халқаро социалистик меҳнат тақсимотини чуқурлаштиришда туб силжишларни амалга оширишнинг, чуқур ички тармоқ кооперацияси ва ихтисослашуви, интеграцион ўзаро алоқаларнинг янги формаларидан кенг фойдаланиш ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар фан-техника тараққиёти комплекс программасини амалга ошириш асосида ўзаро товар оборотининг структурасини такомиллаштиришнинг жуда катта аҳамияти таъкидланди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни яхшилаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш соҳасидаги ишни кучайтириш, бир қанча областларда, ўлка ва республикаларда меҳнатни ташкил этиш ҳамда рағбатлантиришнинг янги формаларидан фойдаланиш натижасида аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашга эришилди, деб таъкидланди. Шу билан бирга мамлакатнинг кўпгина районларида бу иш ҳали қониқарли олиб борилмаяпти. Совет ва хўжалик органлари бепарволик қилмоқдалар, бозорда озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтириш масалаларини ҳал этишда тайёрга айёрлик позициясида турибдилар, жойларда зарур чора-тадбирларни кўриш ўрнига озиқ-овқат муаммосини марказда ҳал этишга интилмоқдалар. СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Дон маҳсулотлари, Балиқ хўжалиги, Савдо министрликлари, Центросоюз, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари бу масалалар ни ҳал этишдаги ишни қайта қуришда ҳаддан ташқари сусткашлик қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси мамлакатнинг айрим регионларида аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашдаги ишларнинг вужудга келган аҳволини йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳол деб ҳисоблаб, партия, совет, хўжалик органлари ҳар бир район, шаҳар, область, ўлка, республиканинг имкониятларини атрофлича кўриб чиқишлари, аҳолини ҳамма турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш чора-тадбирларини белгилаб, амалга оширишлари зарур, деб топди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни қисқа муддатларда кўпайтириш юзасидан партия қўйган вазифаларни ҳал этишга онгли равишда ва зўр масъулият билан киришаётган меҳнат коллективларининг, ҳар бир меҳнатчининг ташаббусини ҳар томонлама ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш, уларга амалий равишда мадад кўрсатиш, хўжалик юритишнинг ижара усулларига, коллектив ва оила пудратига амалда кенг йўл очиш, бу усулларни ҳамма жойда қўлланишда барча тўсиқлар ва нотўғри фикрларга барҳам бериш зарур.

Мажлисда меҳнат коллективларининг, саноат тармоқлари, республикалар, ўлкалар ва областларнинг халқ истеъмол қиладиган ноозиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан иқтисодий манфаатдорлигини ошириш масалалари кўриб чиқилди. Министрликлар ва идораларга, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига шу маҳсулотларни ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг иқтисодий воситаларидан янада самаралироқ фойдаланишга, зарур моддий-техника базасини ривожлантиришга, бошқарув системасини такомиллаштиришга оид чора-тадбирларни ишлаб чиқиш таклиф қилинди.

Совет Иттифоқида революцион ҳаракатга, фан ва маданиятни ривожлантиришга, Совет — Польша дўстлигини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшган поляк арбобларининг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Польшада Россия ва Совет Иттифоқи илғор кишиларининг хотирасини абадийлаштириш билан бирга бу тадбирлар идеология, фан ва маданият соҳасида бир йил муқаддам қабул этилган Совет — Польша ҳамкорлиги тўғрисидаги Декларация асосида иккала мамлакатнинг ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатлари кенг миқёсини кўрсатувчи янги қадам бўлади.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари Р. Арисменди билан суҳбати якунларини маъқуллади. Лотин Америкасидаги ва дунёдаги ҳозирги аҳвол, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ҳолати хусусида КПСС билан Уругвай Компартиясининг фикрлари бирлиги мамнуният билан қайд этилди. Иккала партия дунёда рўй берган чуқур ўзгаришлар муносабати билан коммунистлар олдида турган вазифаларни назарий жиҳатдан идрок этиб, амалга оширишга кўмаклашишга тайёр эканлиги тасдиқланди. КПСС билан Уругвай Компартияси анъанавий қардошлик муносабатларини бундан буён ҳам ривожлантиришга астойдил интилаверишлари таъкидланди.

Мажлисда М. С. Горбачевнинг расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КХДР Маъмурий Кенгаши Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Ким Ен Нам билан учрашуви ва Э. А. Шеварднадзенинг у билан ўтказган музокаралари якунлари маъқулланди. Ким Ен Нам М. С. Горбачевга КМП Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР Президенти Ким Ир Сеннинг шахсий мактубини топширди. КПСС билан Корея Меҳнат партиясининг, СССР билан КХДРнинг икки томонлама муносабат ва халқаро аҳвол асосий соҳаларидаги бирлиги, ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга, Корея ярим оролида, бутун Осиё — Тинч океан регионида тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, ўзаро ташқи сиёсий алоқаларни кенгайтиришга интилаётганликлари мамнуният билан қайд этилди.

В. И. Воротниковнинг Сербия ва Черногория Социалистик Республикалари ҳукуматлари таклифига биноан Югославияга қилган визити натижалари маъқулланди. СССР ва ЮСФРнинг республикалари, ўлкалари ва шаҳарлари ўртасидаги амалий ҳамкорлик — Совет — Югославия муносабатлари бутун комплексининг муҳим бўғини эканлиги, М. С. Горбачевнинг яқинда Югославияга қилган визити бу муносабатларни янада ривожлантиришга қудратли омил бахш этганлиги таъкидлаб ўтилди.

Г. П. Разумовский бошчилигидаги КПСС делегациясининг Вьетнам Социалистик Республикасига қилган визити, ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Нгуен Ван Линь билан, Вьетнамнинг бошқа раҳбарлари билан учрашувлари ва суҳбатлари тўғрисидаги ахборот кўриб чиқилди. КПСС билан Вьетнам Компартиясининг кўп қиррали ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг муҳим аҳамияти таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида партиямиз билан давлатимиз ташқи сиёсий фаолиятининг бошқа баъзи масалалари муҳокама қилинди.

Дўстлар тажрибаси— қайта қуриш ишига

Қардош Қозоғистон делегацияси Ўзбекистонда

САМАРҚАНД, 6 май. (ЎзТАГ). Қайта қуришнинг иккинчи босқичи олға сурган муҳим вазифаларни ҳал этишда, туб иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда, демократиялаш ва ошкораликни кучайтиришда ҳозир меҳнат коллективлари, қардош республикалар ўртасидаги илғор тажрибани баҳам кўришга катта аҳамият берилмоқда.

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. В. Колбин бошчилигидаги Қозоғистон делегацияси бугун Самарқандга борди. Делегация составида Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Назарбоев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Л. Э. Давлетова, республика Давлат агросаноат комитетининг раиси Э. Х. Гукасов, Олмаота область ижроия комитетининг раиси Н. Т. Князев бор.

Областдаги энг яхши хўжаликларнинг бири — узум, сабзавотдан мўл ҳосил олинаётган, чорвачилик ривожланган Энгельс номли колхозда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш, оилавий пудратни жорий этиш, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш йўллари тўғрисида манфаатдорлик билан суҳбатлашиб олинди. Тошпўлат Қудратов бригадаси бу йил гектар бошига 600 центнердан сабзавот олишни мўлжаллаб қўйган. Бу ерда анжир ва анор каби қимматли экинлар майдони кенгайтирилмоқда. Колхоз теплица хўжалиги мудири Муса Иброҳимовнинг ёпиқ жойда помидор, бодринг, цитрус мевалар етиштиришнинг афзалликлари тўғрисидаги гаплари мароқ билан тингланди.

Делегация «Пастдарғом» боғдорчилик-узумчилик совхозида, Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Чархи мевали дарахт кўчатлари етиштириладиган экспериментал хўжалигида ҳам бўлди.

Қорамолларни парвариш қилиб сўкимга боқадиган Каттақўрғон хўжаликлараро чорвачилик комплексининг коллективи XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси очиладиган кунгача беш йилликнинг уч йили планини бажаришга аҳд қилди. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнида давлатга уч минг тоннадан кўпроқ гўшт сотилди, бунда ҳар бир молнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни 555 килограммга етди. Бу — коллектив пудратни жорий этиб, пировард натижага қараб ҳақ тўлаш самарасидир. Хўжалик чорвадорлари Қозоғистондан келган меҳмонларга шулар ҳақида сўзлаб бердилар.

Делегация аъзолари шаҳар ва область меҳнатчилари билан қилган суҳбатлари вақтида Қозоғистонда озиқ-овқат программаси, уй-жойлар қуриш, савдо, маиший хизмат ва медицинани ривожлантириш вазифаларини ҳал этиш билан боғлиқ кўпгина масалаларни тилга олдилар. Партия XXVII съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошириш борасидаги тажрибани кенг кўламда баҳам кўриш икки қўшни республика халқларининг ҳамжиҳатлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга хизмат қилиб, Қозоғистон билан Ўзбекистоннинг социал-иқтисодий ва маданий тараққиётини жадаллаштиришга янги омил бағишлаши қайд этиб ўтилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов, Самарқанд область ижроия комитетининг раиси А. А. Йўлдошев қардош республикадан келган делегация билан бирга бўлдилар.

«Ҳосил-88»: «Дала—редакция» телефон линиясида

Зарбдор кунлар

ДЕҲҚОН ҚУВОНЧИ

— Биз, Балиқчи районидаги Карл Маркс номли колхознинг 5-пахтачилик бригадаси аъзолари шу кунларда далаларда гуркираб ўсаётган ғўзаларимиз ривожидан севинчдамиз, — деб хабар беради колхозчи **Холмамат Юсупов**. —Она-Ватанимизга 500 тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси етказиб бериш бизнинг эзгу ниятимиз. Бригада механизатори Комил Баҳриддинов ўз машинасини моҳирлик билан юргизиб, дастлабки культивацияни ўтказяпти. Бу ишларга бригада бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Ленин ордени нишондори Нурмамат Деҳқонов бош-қош.

ЯГАНА ҚИЗҒИН

— Ҳар гектар майдондан олинадиган ҳосилни 31 центнерга етказамиз. Иштихон районидаги Фрунзе номли колхознинг Янгибой Мардиев бошлиқ бригадаси коллективи аҳди шундай, — дейди **В. Мамадалиев**. — Бригада миришкорлари чигит экишни биринчи бўлиб тугаллаган эдилар. Айни пайтда ниҳолларга дастлабки ишлов бериляпти.

Коллектив бу йил 58 гектар майдонга чигит экди. Уларнинг нияти 180 тонна пахта етиштириб, Ватанга тортиқ этишдир.

БАРАВЖ НИҲОЛЛАР

Усмон Юсупов районидаги Ульянов номли совхоз пахтакорлари бу йил 3100 гектар майдонга чигит экдилар, — деб қўнғироқ қилди қашқадарёлик **И. Усмонов**.— Хўжалик пахтакорлари давлатга 8300 тонна «оқ олтин» топширишмоқчи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Гулчеҳра Мўминова, Озода Мамасолиева, Усмонқул Бозоров, Тоштемир Иномов бошлиқ бригадаларда ғўза ниҳолларига сифатли ишлов берилмоқда.

Линияда «Совет Ўзбекистони» махсус мухбири Ш. МИРҲАБИБОВ навбатчилик қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҳарбий хизматчилар соғлиғини сақлаш ишидаги хизматлари, республика аҳолиси ўртасидаги даволаш-профилактика ишларида актив қатнашганлиги учун ҳамда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг 70 йиллиги муносабати билан округ ҳарбий госпитали ходимларидан Юрий Константинович **Аршинов**, Иван Васильевич **Любчич** ва Славий Михайлович **Панин** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришган юксак натижалари, хизмат бурчини виждонан бажарганликлари учун ҳамда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг 70 йиллиги муносабати билан ҳарбий хизматчилардан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

• Партия ташкилотларида жанговарлик кўриги

ДИЛДАН ГАПИРИЛГАН ГАП

Хива районн бошланғич партия ташкилотларида жанговарлик кўриги қандай ўтяпти?

Район партия комитетининг иккинчи секретари Нодир Отажонов жанговарлик кўригини ўтказишга тайёргарлик, бу жараённинг бориши ҳақида гапириб берди.

— Қайта қуришнинг янги босқичида бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятлари ва вазифалари кенгайиб, мураккаблашиб бормоқда, — деди у. — Шундан келиб чиқиб ҳар бир партия ячейкасида партия ташкилотларининг обрў-эътибори ва жанговарлиги, коммунистларнинг авангардлик роли муттасил ошадиган маънавий-психологик муҳитни вужудга келтириш — кўрикнинг бош вазифасидир.

Шу йилнинг февраль ойидан бошлаб кўрикни ўтказиш Низоми, календар плани ишлаб чиқилди. Район партия комитети қошида 16 кишидан иборат жанговарлик кўригини координациялаш ва амалий ёрдам кўрсатиш ишчи группаси тузилди.

Районда 134 та бошланғич партия ташкилоти бор. Шундан 53 та кам сонли партия ташкилоти ишлаб чиқариш хусусиятларига, территориал жойлашувига қараб йирик ташкилотларга бирлаштирилди. Шундан кейин 81 та партия ташкилотида кўрик ўтказиш комиссиялари тузилди. Уларнинг составига энг яхши ишчилар, деҳқонлар, мутахассислар киритилди. Мавжуд 9 та колхоз, гилам комбинати, тикувчилик фабрикасида жанговарлик кўригини ўтказиш бўйича марказий координацион ишчи комиссиялар тузилди. Айни пайтда ишлар анча юришиб кетди, илк натижалар кўзга ташланяпти.

Фаол бўлиш — бурч

Шаҳардаги гилам комбинати фақат Хоразмдагина эмас, республикада ҳам таниқли корхона. Бу ерда йилига салкам етмиш миллион сўмлик гилам ва гилам маҳсулотлари тайёрланмоқда. Тўқилган гиламлар мамлакатимиз кўпгина республикаларига, чет элларга чиқарилмоқда. Корхона ўтган йили воҳада биринчи бўлиб хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаб дуруст натижаларга эришди. Шу йилнинг биринчи кварталида пландаги 17,6 ўрнига 18,1 миллион сўмлик маҳсулот реализация этилди. Рекламациялар икки йил ичида икки баравар камайди.

Комбинат партия ташкилотининг секретари Роҳатой Тожиева тажрибали партия ходими. Унинг хонасида кўрик ўтказиш комиссияси учун методик ёрдам кўрсатиш бурчаги ташкил этилди. У зарур адабиётлар, Низом, иш планлари билан таъминланди.

— Кўрикни ўтказиш яхши самара бермоқда, — дейди Р. Тожиева. — Шу жараёнда партия ташкилотининг бутун фаолияти комплекс тарзда чуқур ўрганилмоқда. Коммунистларнинг ижтимоий ҳаётда, ишлаб чиқаришда қандай қатнашаётганликлари аниқланяпти.

Бу ерда тузилган марказий координацион ишчи группага партия, уруш ва меҳнат ветерани Исмоил Ёқубов етакчилик қилмоқда. Унга узоқ йиллар партия комитетларида ишлаб орттирган тажрибаси қўл келаётир. Цех партия ташкилотларида тузилган кўрик комиссиялари аъзоларининг ҳар бирига ўзига тўғри келадиган вазифа топширилишига, унинг ижроси таъминланишига эътибор кучайтирилмоқда.

— Ишнинг моҳияти ҳар бир коммунист билан яқиндан мулоқотда бўлишдан, унинг ишлаб чиқаришдаги, турмушдаги активлигини оширишдан иборат, — дейди Исмоил Ёқубов. — Фаол бўлиш — коммунистнинг бурчи. Пассив бўлишга унинг ҳаққи йўқ.

...Комиссия аъзоси, инженер Лола Қурбонова ишдан кейин Ражаббиби Полвонованинг уйига йўл олди. Коммунист кўпдан бери ишга келмасди.

— Қандай қилиб ишга борай, — деб зорланди Р. Полвонова. — Болалар ёш, қарайдиган одам йўқ, боқчада эса ўрин бўлмаяпти. Кутинг дейишади. Боқча олса бир кун ҳам уйда ўтирмасдим.

Лола Қурбонова ён дафтарига кўп нарсаларни ёзиб олди.

Комиссиянинг яна бир аъзоси Солижон Мелибоевга корхона партия ташкилотининг тарихини ёзиш вазифаси топширилган. У ёзган дастхатларни қизиқиб ўқиймиз: 1978 йил кузида корхона партия ташкилоти тузилди. Унинг сафида 6 коммунист бор эди. Эндиликда уларнинг сони 170 кишига етди...

Ип-йигирув цехи катта мастери, цех партия ташкилоти жанговарлик кўригини ўтказиш комиссияси раиси Қадамбой Назаров ишдан кейин жун титувчи Бобожон Одамов билан гурунглашиб ўтирибди.

— Ишингизга гап йўқ, — дейди Қадамбой Назаров, — лекин жамоат топшириғини бажаришга ўта бефарқсиз. Қаранг, сиз редактор бўлган «Бўёқчи» деворий газетаси қачондан бери чиқмайди. Бундай қилишга ҳаққингиз йўқ.

— Тўғри айтасиз, — бошини ҳам қилади Қадамбой.

Корхона коммунистлари кўрик комиссиялари олдига қатор ҳаққоний талабларни қўйишмоқда. Жумладан, Шўркўл соҳилида санаторий-профилакторий, пионер лагери қуриш, шу ерда спорт комплекси бунёд этиш, корхона маблағи ҳисобига уй-жойлар бунёд этиш тўғрисида етти-саккиз йилдан бери гап бўлмоқда. Бироқ республика Енгил саноат министрлиги маблағ ажратмагани, корхона раҳбарлари қаттиқ туриб талаб этмаганликлари имкониятларни сабот билан ахтармаётганликлари сабабли бу масалалар ижобий ҳал этилмаяпти. Кўрик комиссияларига корхонадаги кўпгина дастгоҳлар маънавий жиҳатдан ҳам, жисмоний жиҳатдан ҳам эскиргани, қатор социал масалаларни ҳал этиш зарурлиги тўғрисида хабарлар билдирилмоқда.

— Ҳамма муаммоларни маъмурият, тегишли ташкилотлар раҳбарлари олдига қўйиб ижобий ҳал этмагунимизча тиниб-тинчимаймиз, — дейди Исмоил Ёқубов.

Соғлом муҳит бўлсин

Крупская номли гилам фабрикаси воҳанинг қалдирғоч корхонаси, бу ерда 1926 йилдаёқ дастлабки полослар тўқилган. Корхона чеварлари тўқиган, чиройидан кўз қамашадиган чўғдек ёниқ гиламлар республика, иттифоқ, жаҳон кўргазмаларида намойиш этилиб, фахрли совринлар олган. Сўнгги йилларда корхонанинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, у янги замонавий бинога кўчирилди.

Бироқ, корхона аввалги шуҳратини бирин-кетин бой бермоқда. Йилдан-йилга гилам тўқиш планлари бажарилмаяпти, сифатига эътирозлар кўп. Кўпчилик коммунистларнинг активлиги сезилмаяпти. Нега шундай бўлмоқда. Унинг аввалги довруғини тиклаш учун нима қилмоқ керак?

Бу ерда тузилган жанговарлик кўриги комиссияси аъзолари коммунистлар билан ана шу хусусда гапиришмоқда.

— Маъмурият билан бошланғич партия ташкилоти ўртасида якдиллик, ҳамжиҳатлик йўқ, — дейишди коммунистлар. — Бу ишга катта зиён етказмоқда. Улар корхонанинг узлуксиз ишлаши учун хом ашё базасини таъминламаяптилар.

— Бу гапларда жон бор,— дейди партбюро секретари, область партия комитети аъзоси Дармонжон Рўзиматова, — Директоримиз Шарофат Матёқубова ёш, серғайрат комсомол. Бироқ у партия ташкилоти фикри билан ҳисоблашмайди, партия йиғилишлари, партия бюроси мажлисларига таклиф этсак қатнашмайди. Коммунистлар билан дилдан гаплашиш, уларнинг фикр-мулоҳазаларини тинглаш ўрнига уларга дўқ-пўписа қилишдан ҳам тоймайди.

Кўрик комиссияси аъзолари Зулфия Ортиқова, Роза Полвонова, Одамбой Бобожоновлар билан суҳбатлашганимизда коллективда соғлом муҳит бўлишини таъминлаш жуда зарурлигини таъкидлашди. Айни пайтда корхона коллективи хом ашё етишмаслигидан жиддий қийинчиликка дуч келяпти. Гилам тўқиш комбинатлари ўз чиқиндиларини бериш тўғрисидаги шартномаларни бажаришмаяпти. Республика маҳаллий саноат министри Ў. Қ. Исмоилов эса нуқул «беришади, талаб қилинглар» дейишдан нарига ўтмаяпти. Бу ишга жиддий зиён етказмоқда. Гилам тўқиш цехида олдин 130-150 ишчи ишлаган бўлса эндиликда хом ашё йўқлигидан аранг 15-16 киши меҳнат қилаётир.

Районда комиссия аъзолари коммунистлар билан якка тартибдаги суҳбат пайтида аниқлаган камчиликлар асосида жиддий чоралар кўриляпти. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бирлашмаси ишчиси Юсуф Солиев партия ташкилоти билан алоқани узиб қўйгани учун партия сафидан чиқарилди. Энгельс номли колхоз бригадаси бошлиги Олим Машарипов, 4-қурилиш-монтаж бошқармаси мастери В. И. Гусев, тикувчилик фабрикаси мотористи Ҳавожон Маткаримоваларга салбий хатти-ҳаракатлари учун ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ хайфсан берилди. Жанговарлик кўригидан сўнг коммунистларнинг активлиги ошаётгани яққол сезиляпти, — дейди район партия комитети ташкилий бўлими ходими О. Жонибекова. — Райком қошидаги координацион ишчи группасига ҳар куни коммунистлардан таклиф ва истаклар, танқидий мулоҳазалар келиб турибди.

Уларнинг баъзиларини ўқиймиз.

...Қишлоғимиз марказида соя-салқин жойлар кўп. Ана шундай жойлардан, бирида ветеранлар, сайёҳлар учун чойхона-шийпон қуриб берилса.

«Партия XXII съезди» колхозида истиқомат қилувчи партия ветерани **Отабой Абдуллаев.**

...Йўлдош-шаҳар Космободни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, транспорт қатновини йўлга қўйишга ижроия комитетлари эътибор беришларини сўраймиз.

Адвокат **Онабиби Саиджонова.**

...Болалар боғчаларига инвентар олиш жуда қийин.

Энгельс номли колхоздан коммунист **Сўнажон Болтаева.**

С. НОДИРМАТОВ.
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

7 МАЙ — РАДИО КУНИ, БАРЧА АЛОҚА ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИ БАЙРАМИ

Бугун барча алоқа тармоқларининг ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларини нишонламоқдалар. Худди шу куни, бундан тўқсон уч йил муқаддам атоқли рус физиги ва электротехниги А. С. Попов жаҳонда биринчи марта радиоэшиттиришни амалга оширди. Эндиликда Совет Иттифоқи алоқа воситаларини ривожлантириш жиҳатидан жаҳонда илғор марраларни эгаллаб турибди. Биз ҳозир ўз ҳаётимизни радиосиз ва телевидениесиз тасаввур эта олмаймиз. Масалан, республикамиз аҳолисининг 94 проценти бугунги кунда Бутуниттифоқ ва республика радиоэшиттиришларининг ҳамда телевидениенинг биринчи программаларини сифатли кўриш ва эшитиш имкониятига эгадир. Барча область марказлари ва Ўзбекистондаги 12 та йирик шаҳар Марказий телевидениенинг иккинчи программаси кўрсатувларини томоша қилмоқда.

Ҳа, совет халқининг маънавий ҳаётида, жамоат фикрини шакллантиришда ва ошкоралик муҳитини таъминлашда оммавий ахборот воситаларининг роли катта. Радио ва телевидениенинг қайта қуришга, ошкораликни, танқид ва ўз-ўзини танқид жараёнини кенгайтиришга жалб этилганлиги улардан сиёсий дабдабабозликдан, умумий гап-сўзлардан, ҳақиқий ишлар аҳволини билиб ёки билмасдан бўяб кўрсатишдан воз кечишни талаб этмоқда.

Почта, телеграф ва телефон алоқасини янада ривожлантириш масалалари КПСС Марказий Комитетининг «СССР Алоқа министрлигининг аҳолига телефон ва бошқа алоқа турлари хизматини кўрсатишни яхшилаш бўйича иши тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилган. Шуниси диққатга сазоворки, космонавтика ҳам алоқа турларидан бирига айланиб боряпти. Алоқа йўлдошлари энг долзарб вазифаларни бажаришда бизга катта ёрдам бермоқда.

Қуйида Ўзбекистон радиоси олиб бораётган кенг кўламдаги ишлардан айримлари ҳақида ҳикоя қилинади.

ДУНЁ ТОШКЕНТНИ ТИНГЛАМОҚДА

Бугунги кунда Ўзбекистон пойтахтидан инглиз, араб, ҳинд, урду, форс, ўзбек ва уйғур тилларида берилаётган радиоэшиттиришларни жаҳоннинг етмишдан ортиқ мамлакати тингламоқда.

Қайта қуриш руҳида иш кўраётган Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг чет элларга эшиттиришлар редакциялари хорижий тингловчиларга Тошкент овозини етказиб турибди. Покистонлик Аршад Маҳмуд ёзганидек, «Дунё халқлари Тошкент эшиттиришларидан совет кишилари қандай яшаётгани ҳақидагина эмас, айни пайтда Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг асосий мақсади Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ва ядро қуролини бартараф этиш эканини ҳам билиб олишмоқда».

Хорижий тингловчилар ёзаётган хатларни ҳисобга олиб «Қайта қуриш йўлидан», «Инсон ва жамият», «Ягона оилада», «Тинчлик учун» деган рубрикалар ташкил этдик. Шу мавзуда берилаётган эшиттиришлар совет кишилари ҳақида буржуа пропагандаси тарқатаётган уйдирмаларни фош этишда қўл келмоқда. Буржуа ташвиқотчилари Советлар мамлакатида, хусусан Ўзбекистонда юз бераётган воқеаларни бузиб кўрсатишга зўр беришаётир. Шуни ҳисобга олган ҳолда «Турли нуқтаи назар» деб номланган янги рубрика очилди. Мазкур рубрика остида берилаётган эшиттиришларда мафкуравий мухолифларимиз бузиб талқин қилаётган масалаларни баҳс шаклида атрофлича баҳолашга интиляпмиз.

Радиотингловчилар фикрини ўрганиш натижалари шуни кўрсатмоқдаки, Тошкент овозини хорижда тингловчилар асосини 30 ёшгача бўлган кишилар ташкил этади. Уларнинг аксарияти студентлардир. Шуни эътиборга олиб, ёшлар учун эшиттиришлар программасини кенгайтирдик. Чет эллардаги радиотингловчилар учун «Ёшлар овози» деган янги рубрика жорий этилди. Республикамиз ёшлари ҳаётидан ҳикоя қилувчи ўзбек тилидаги «Ёшлик чамани», уйғур тилидаги «Парвоз», инглиз, араб, форс, ҳинд, урду тилларидаги «Ёшлар меридиани» деб номланган радиожурналлар хориждаги ўсмирларга мўлжалланган. Инглиз тилида берилаётган «Салом-алайкум» эшиттириши тингловчиларга маъқул бўлаётир. Ҳиндистонлик П. Дас таъкидлаганидек, Тошкент радиосининг эшиттиришлари жаҳон аҳлини ўзбек халқининг урф-одатлари, анъаналари ва маданиятига ошно қилмоқда.

Хорижий эллардаги тингловчилардан редакциямизга келган хатлар асосида тайёрланаётган эшиттиришларга эътибор ортмоқда. Сўнгги икки йил мобайнида бундай эшиттиришлар янада кўпайди. Айниқса, форс тилидаги «Кечки почта», ҳинд тилидаги «Хатингизни ўқиб», инглиз тилидаги «Сизнинг фикрингиз» сингари эшиттиришлар зўр қизиқиш уйғотмоқда. Суҳбат тарзида олиб борилувчи бу программаларда хатлар талқин қилинади, саволларга жавоб берилади. Тингловчилар талабига биноан куй ва қўшиқлар эшиттирилади. Радиотингловчилар орасида «Тингловчилар илтимосига кўра» рубрикаси остида бериладиган эшиттиришлар мухлиси айниқса кўп. Ана шу эшиттириш тайёрланиш жараёнида редакция ўз тингловчиларини олдиндан огоҳлантириб қўяди, мазкур эшиттириш ҳақида фикр-мулоҳазалар билдиришни сўрайди, тингловчи таклиф этган мавзу учун миннатдорчилик билдиради.

Тошкент радиосининг чет элларга эшиттиришлар редакцияларига келувчи хатлар сони кўпайиб бормоқда. Хорижий эллардан йилига қарийб 5 минг хат олинаётир. Бизга асосан Ўрта ва Яқин Шарқ, Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларида яшовчи тингловчилар ёзишади. Бундан ташқари АҚШ, Канада, ГФР, Буюк Британия, шунингдек, Полинезия, Канар оролларидан ҳам хатлар келиб туради. Шу йилнинг ўзидаёқ дунёнинг етмишдан зиёд мамлакатидан хат олинди.

Хорижий элларга эшиттирувчи редакциялар чет мамлакатлардаги тингловчилар билан алоқани янада кенгайтириш мақсадида радио-журналистиканинг барча имкониятларини ишга солмоқдалар. Шу ўринда «Тингловчилар радиофоруми» ташкил этилганлигини айтиш ўринлидир. Унда «Ҳамма учун ягона замин» мавзуида эшиттиришлар бериб боряпмиз. Тинчликни таъминлаш ва Ер юзини офатлардан сақлаб қолиш ҳақида тушган таклифлар, фикр ва мулоҳазалар ана шу рубрика остида берилпяпти. «Тошкент — Бангалор» радиокўпригининг аҳамиятини таъкидлаш жоиз. Бутуниттифоқ радиосининг «Маяк» радиостанцияси билан ҳамкорликда СССРда Ҳиндистон фестивали ва Ҳиндистонда СССР фестивали доирасида ўтказилган бу радиокўприк натижасида кўплаб янги дўстлар орттирдик.

Тошкент овозини хорижий радиотингловчиларга етказишда ўтказилаётган радиоконкурслар ҳам катта роль ўйнамоқда. Бу йилги радиоконкурсимиз «Ўзбекистон менинг тасаввуримда» деб аталади. Конкурс иштирокчиларига ёрдам тариқасида махсус эшиттиришлар уюштирилмоқда. Бундай эшиттиришлар хорижий мамлакатлардаги радиотингловчиларимизга совет халқларининг ягона оиласида гуллаб-яшнаётган Ўзбекистон ҳақида тўлиқроқ тасаввур беришга хизмат қилади.

Қайта қуриш жараёнида редакциялар фаолиятида анчагина ўзгаришлар бўлмоқда. Эшиттиришлар ранг-баранг, мазмундор бўлишига, уларнинг шакл ва жанр хусусиятлари ажралиб туришига эришилмоқда. Кадрларнинг амалий ва сиёсий савиясини оширишга интиляпмиз. Ижодий ходимларимизнинг Москва ва иттифоқдош республикалар радиоларига бориб, тажриба алмашиш ва малака оширишлари йўлга қўйилди.

Лекин ҳамма ишларимиз силлиқ кетяпти, деб айтолмаймиз. Талабчан тингловчиларимиз ўз хатларида эшиттиришлар сифатини ошириш, уларни мазмунан бойитиш борасида қимматли маслаҳатлар бериб турадилар. Чунончи, покистонлик Тальпур Лож: «Ўзбек деҳқонлари кўпроқ ўз режалари ва ўй-ташвишлари ҳақида гапиришлари керак», деб ёзса, Ғарбий германиялик Норнберг: «Дабдабали сўзлар камроқ бўлсин, реал муаммолар, совет кишиларининг умуминсоний ташвишлари ҳақида кўпроқ гапиринглар» — дейди. Ёхуд франциялик Жак Огустен: «Эшиттиришларингиз жуда зерикарли ва жиддий. Хабарлардан сўнг қувноқроқ нарса берса бўлмайдими?», деган истак билдирса, бангладешлик Маҳфизул Ҳақ: «Маданият ва санъат, фан ва техника ҳақидаги эшиттиришларингиз ҳажми ва савиясини ошириш керак», деб таъкидлайди.

Мамлакатимизда қизғин тус олган қайта қуриш ва ошкоралик принциплари ишимизнинг асосий мезонидир. Эшиттиришларни тайёрлашда хорижий радиотингловчиларимиз истакларини эътиборга оляпмиз. Бу борада КПСС XXVII съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида идеология соҳасида берилган йўл-йўриқларга таянпмиз. Совет Иттифоқи тинчликсевар ташқи сиёсатининг олижаноб мақсади билан йўғрилган Тошкент овози Ер юзидаги миллион-миллион кишилар хонадонига ҳамиша эзгулик нафасини олиб кираверади.

Ш. ҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети чет элларга эшиттиришлар программалари бош дирекциясининг бош директори.

Суратларда: (чапда) Тошкент телевидениеси «Огонёк» музикали редакцияси ходимлари — режиссер Б. Юсупов, редактор Ҳ. Абдуллаев, оператор С. Расулов ва инженер А. Собиржоновлар иш устида. (Ўнгда) Ўзбекистон радиоси «Табассум» радиожурналининг навбатдаги сони тайёрланмоқда.

С. МАҲКАМОВ ва Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

ЯШИЛ ЛИБОС ~ ЎЛКАМИЗГА МОС

РЕСПУБЛИКАМИЗДА БОҒ ВА ЎРМОНЗОРЛАР БАРПО ЭТИШ ИККИ ОЙЛИГИ ЯКУНЛАНДИ

Маълумотларга кўра шу давр мобайнида жами 116 миллион 856 минг туп ҳар хил кўчатлар ўтказилди ва топшириқ 115,5 процент қилиб адо этилди.

Зиммаларига юклатилган топшириқни ошириб адо этган Фарғона (193 процент), Жиззах (147,7 процент), Қашқадарё (133 процент) областлари ва Тошкент шаҳри (143,4 процент) меҳнаткашлари, айниқса, ибрат кўрсатдилар. Кўплаб министрлик ва идораларнинг коллективлари, жумладан ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими кўчат ўтқазиш планини 318,3 процент, Ички ишлар министрлиги 263,5 процент, республика Гражданавиацияси бошқармаси 251,9 процент, Қурилиш министрлиги 241,9 процент, Савдо министрлиги 177,9 процент Главсредазирсовхозстрой 166,3 процент қилиб адо этишга муваффақ бўлишди. 11954 гектар янги боғ ва 2312 гектар токзорлар барпо этилди.

Аммо Бухоро, Навоий ва Сурхондарё областларида кўчат экиш топшириқлари адо этилмади. Шунингдек бу борадаги планнинг бажарилиши Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида 96,6 процентда, Соғлиқни сақлаш министрлигида 88,7, Маданият министрлигида 74,1, Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида 70,5, Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлигида 61,3 процентда қолиб кетди. Муҳим ишга Спорт комитети коллективи айниқса, масъулиятсизлик билан муносабатда бўлди. Бу ерда топшириқ атиги 2,6 процент удаланганлиги фикримизнинг далилидир.

Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сирдарё областларида боғлар яратиш планлари бажарилмади. Республика бўйича токзорлар барпо этиш топшириғи 64,1 процент қилиб адо этилди, холос. Бу борадаги план фақат Навоий, Самарқанд, Фарғона областларидагина бажарилди.

Республика областларида боғ ва ўрмонзорлар барпо этиш икки ойлигининг якуни тўғрисида

МАЪЛУМОТ

(топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Фарғона	**— 193**
Жиззах	**— 147,7**
Тошкент шаҳри	**— 143,4**
Қашқадарё	**— 133**
Самарқанд	**— 112,5**
Андижон	**— 106,1**
Наманган	**— 106,1**
Тошкент	**— 105,8**
Сирдарё	**— 105,3**
Хоразм	**— 102**
ҚҚАССР	**— 100,7**
Сурхондарё	**— 96,4**
Бухоро	**— 83,3**
Навоий	**— 81,6**

Бу йилги об-ҳаво кўчат экиш учун қулай келди. Ниҳолларнинг бундан буён яхши авж олиб кетиши парваришни қандай олиб боришимизга боғлиқ. Иссиқ кунлар яқинлашмоқда. Демак, экилган кўчатларни ўз вақтида суғориш, тагини юмшатиш, озиқлантириш, шакл беришга ҳаракат қилайлик. Ана шунда қилган меҳнатимиз зое кетмай, яшил дўстларимиз сафи ортаборади.

Уч қитъа экрани

Тошкентда 24 майдан 30 майгача «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган шиор остида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг ўнинчи халқаро кинофестивали ўтади. Анъанавий ижодий кўрик регламентига энди кўпгина ўзгартишлар киритилди: ахборот тариқасидаги фильмлар билан бир қаторда илк маротаба тўла метражли бадиий фильмлар конкурси ўтказилади. 4 май куни Москвада бўлиб ўтган матбуот конференциясида совет ва чет эл журналистларига шу ҳақда маълум қилинди.

Ўзбекистон пойтахтининг энг катта зали — В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройида ўтказиладиган фестиваль конкурсига 16 та лента танлаб олинади. Таниқли режиссёр Мигель Литтин (Чили ватанпарвар кучлари) бошчилигидаги нуфузли халқаро жюри энг яхши картиналарни аниқлайди. Программага киритилган ўнлаб картиналар Тошкентнинг ўн бешта кинотеатрида намойиш қилинади.

Ҳозирги кунда 65 дан зиёд мамлакат фестивалда иштирок этишини тасдиқлади. Таниқли режиссёрлар, актёрлар, сценарийчилар, операторлар, миллий кинематографияларнинг раҳбарлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари келишади. Анъанавий кино бозори фестиваль программасининг таркибий қисмига айланади. Бу гал кино савдосида иштирок этадиган мамлакатлар анча кўпаяди. Масалан, Ҳиндистон, Япония, Ироқ, Мексика, Бразилиядан келадиган доимий қатнашчилар билан бир қаторда Колумбия, Замбия, Зимбабведан меҳмонлар, шунингдек АҚШ, ГФР, Италиядан мутахассислар ҳам Ўзбекистон ССРга биринчи марта ташриф буюришади.

(ТАСС мухбири).

Дунё воқеалари

Рейган СССРдаги диндорлар аҳволи тўғрисида

АҚШ президенти Рональд Рейган Оқ уйда черков ходимларидан бир группаси ҳузурида нутқ сўзлаб, Совет Иттифоқидаги диндорлар аҳволини мутлақо нотўғри талқин этди. У ўз нутқини «Совет Иттифоқидаги барча халқлар ва барча динлар вакилларининг динга сиғиниш ҳуқуқи гарантияланишига» кечикиб қилинган даъват билан бошлади. У шунинг учун ҳам кечикдики, СССР Конституциясининг 52-моддасида «СССР гражданларининг виждон эркинлиги яъни ҳар қандай динга эътиқод қилиш ёки бирорта ҳам динга эътиқод қилмаслик ҳуқуқи гарантияланади», деб ёзиб қўйилган.

Шу билан бир вақтда Америка маъмуриятининг бошлиғи Совет Иттифоқида ошкоралик сиёсати ва қайта қуриш жараёни туфайли дин соҳасида ҳам «умидбахш нишоналар» кўриниб қолди, деб эътироф этди. «Ўтган икки йил мобайнида ҳеч ким ўз диний эътиқоди учун қамалмади... Янги черковлар қурилмоқда ва очилмоқда», — деди у, жумладан. Бироқ, «гарчи биз Советлар қўяётган ҳар бир ижобий қадамни табриклasак-да, бу фақат ишнинг бошланиши эканлигини тушуниб турибмиз», деб қўшиб қўйди.

АҚШ президенти СССРда «диний китоблар чоп этиш тақиқланган», деб гинахонлик қилди, ваҳолонки амалда бундай китобларни нашр этиш кенгайтирилмоқда. У Совет Иттифоқида болалар учун диний мактаблар йўқ эканлигидан норозилик билдирди. Аммо маълумки, Қўшма Штатларнинг ўзида ҳам ҳозирги маъмуриятнинг мактабларда ибодат қилишни мажбурий тарзда жорий этиш тўғрисидаги қатъий даъвати юмшоқ қилиб айтганда, қўллаб-қувватланмаяпти, аниқроғи эса Америка жамоатчилигининг қаттиқ қаршилигига дуч келмоқда.

ТАСС.

СОВЕТ МУСУЛМОНЛАРИ МАРОКАШГА КЕЛИШДИ

РАБОТ, 5 май. (ТАСС). Хабуслар ва ислом ишлари министрлигининг таклифига биноан Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасининг имомлари А. Баҳромов ва Р. Обидов визит билан Марокашга келишди. Улар рамазон муносабати билан Марокаш подшоҳи Ҳасан-II раислиги остида ўтказилаётган диний мутолаааларда иштирок этмоқдалар.

Совет мусулмонларининг вакиллари подшо Ҳасан-II билан суҳбатда бўлдилар, уларни Ҳабуслар ва ислом ишлари министри Абдулкабир Алавий ал Мдагри қабул қилди. Учрашувда Совет Иттифоқи билан Марокаш мусулмонлари ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди, тинчликни мустаҳкамлаш, қуролсизланиш учун ва ядро урушининг олдини олиш учун курашда мусулмонларнинг фаол иштирок этиши муҳимлиги таъкидланди.

Министр яқинда Москва, Тошкент, Самарқанд ва Бухорога қилган сафари тўғрисида самимий фикр билдириб, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги диний ишлар кенгашининг раиси К. М. Харчев ва Ўрта Осиё ҳамда Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасининг раиси Ш. Бобохонов билан учрашувлари ижобий тусда ўтганини айтди.

Имомлар — А. Баҳромов ва Р. Обидов Фес шаҳрида мусулмонларнинг қадимий ўқув юртларидан бири бўлган Қоравин университетига бордилар, уларни Фес, Мекнес, Тошкент билан биродарлашган Марокаш, Работ ва Сале уламолари раислари қабул қилдилар, Марокаш пойтахтидаги бир қанча мачитларда хутба ўқидилар.

Совет мусулмонлари вакилларининг визити маҳаллий матбуотда ҳамда марказий радио эшиттиришларида ва телевидениенинг кундалик кўрсатувларида ёритилмоқда.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

◆ ДАМАШҚ. Сурия пойтахтида Араб ва Африка давлатлари ташқи ишлар министрларининг Араб ва Африка ҳамкорлиги комитети ўз ишини тамомлади. Сана агентлиги хабар берганидек, комитет мажлисларида Араб ва Африка давлатлари халқлари ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган резолюциялар қабул қилинди.

◆ ЛОНДОН. Англиянинг университетлари ва политехника билим юртлари гражданлик ишланмалари программалари муттасил қисқариб бораётган бир вақтда ҳарбий тадқиқотлар билан кўпроқ шуғулланмоқдалар. «Университетларда ҳарбий тадқиқотларга қарши кампания» ташкилотининг маълумотларига кўра Мудофаа министрлиги ҳар йили университетларга ана шу мақсадлар учун 18 миллион доллар ажратади.

(ТАСС).

Мусобақа— миллионлар ижоди

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини муносиб кутиб олайлик!

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ— ПАРТИЯ АНЖУМАНИГА!

1988 йил май № 4—5 (166)

• Мукофот олға чорлайди

Байроқдорлар

1987 йил якунлари бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланганлар орасида Урганч ёғ-мой комбинати ҳам бор.

Ёғ-мой комбинати бу муваффақиятга энг аввало, коллектив ўртасида меҳнат интизомининг яхши йўлга қўйилганлиги, социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилганлиги, инсон омилига эътибор кучайтирилганлиги туфайли эришди.

Илгариги йиллар прогулчи, ташмачилар кўп эди. Асосан ўтган йилдан бошлаб бунга барҳам берилди. Ишчиларнинг, инженер-техник ходимларнинг ишга бўлган масъулияти оширилди. Улар иш натижаларига кўра ўз вақтида рағбатлантириб бориладиган бўлди. Бу ерда маданий-маиший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилди.

Янги соғломлаштириш комплекси қурилиб ишга туширилди. Комплексда бассейн, душхона, массаж хоналари мавжуд бўлиб, ишчи-хизматчиларга беминнат хизмат кўрсатяпти.

Бир йўла 160 киши овқатланадиган шинам ва чиройли безалган ошхона, ёзги ва қишки чойхона ишчилар хизматида. Комбинат ҳузурида ишчи-хизматчиларни ва уларнинг оилаларини ҳар куни иссиқ обинон билан таъминлаш мақсадида 6 та тандир ва битта сомсахона қурилди. Хўрандалар шунинг учун ҳам умумий овқатланиш ва маиший хизматдан мамнун.

Ёғ-мой комбинати 28 гектарли ёрдамчи хўжаликка эга. У ерда полиз ва сабзавот, ем-хашак учун маккажўхори экилади. Ҳозир эртаки экинлар парвариши бошлаб юборилди. Бир гектарли теплицадан ҳосил олиняпти. Помидор, бодринг, ҳар хил кўкатлар етиштирилиб, ишчи-хизматчиларга арзон баҳода сотиляпти.

— Ёрдамчи хўжалигимизда 141 майда, 116 йирик қорамол бўрдоқига боқиляпти, — дейди директор ўринбосари Ҳ. Бекжонов. — Шу йилнинг биринчи кварталида ишчи-хизматчиларимизга ҳар бир килограмми 1 сўм 95 тийиндан 1,4 тонна гўшт етказиб берилди. Ҳозир комбинатда 32 киши янги уй-жой учун навбат кутиб турибди. Бу йил шунча миқдорда квартира қурилиб, ишга туширилади. 1989 йилда эса 90 квартирали уй-жой қурилиши ниҳоясига етказилади. Бу йил ўнта коттеж калити ҳам комбинат ишчи-хизматчиларига топширилади. Шунингдек, элликта якка тартибда уй-жой қад кўтаради. Яна 20 та коттеж қуриш режалаштирилган. Шундай қилиб 1989 йили корхонамизда уй-жой муаммоси тўла ҳал этилиши кўзда тутиляпти.

Комбинат аҳли эришилган ютуқларни янада мустаҳкамламоқда. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача саккиз ойлик планлар ошириб бажарилади. Қўшназар Саъдуллаев етакчилик қилаётган смена социалистик мусобақада пешқадами — биринчи квартал планини 108 процент бажаришга эришди. Назар Ҳасанов, Рустам Отажонов, Шариф Раҳимовлар смена нормаларини 110-115 процент бажариб, ибрат кўрсатишяпти.

А. ЭШМАТОВ,
Урганч шаҳри.

Экономикани ривожлантириш соҳасидаги режаларимиз жуда катта. Улар сизларга маълум. Аммо бутун кучни ана шу кенг кўламли ишларни авж олдиришга сарфлар эканмиз, халқнинг кундалик талаб ва эҳтиёжларидан ажралиб қолмаслик керак.

(КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми материалларидан).

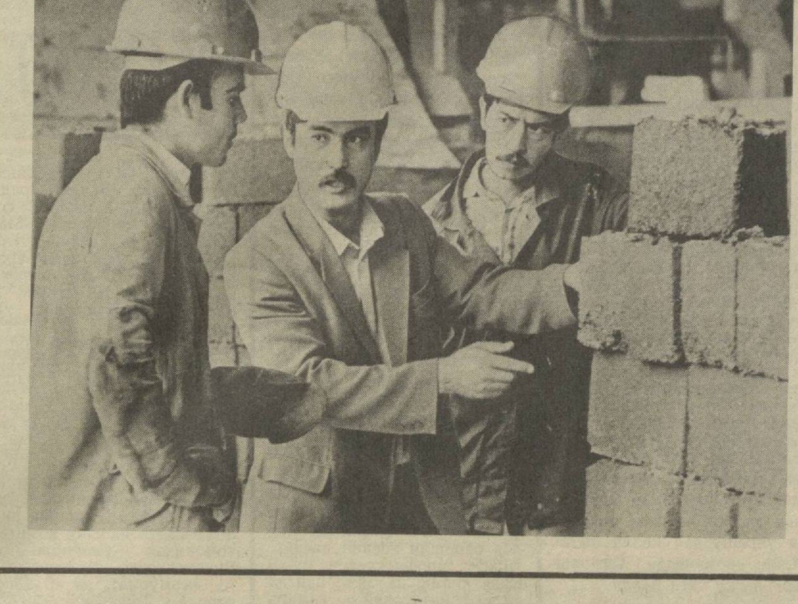

«Каршистройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси 40 турдаги халқ истеъмоли моллари етказиб беряпти. Дала ҳовли ва боғ участкалари учун керамзит-бетон блоклари, дурадгорлик буюмлари, темир-бетон элементлари харидорлар томонидан илиқ кутиб олинмоқда. Айни пайтда бинокорлар аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш ҳажмини оширяптилар.

СУРАТДА: бирлашма коллективи ҳурматига сазовор кишилардан — қолипловчи Баҳром Маҳмудов, бўлим бошлиғи Раҳмон Қодиров ва бригадир Йўлдош Халиловлар ишлаб чиқариш участкасида.

Ш. Шаропов фотоси.
(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ИНДУСТРИЯСИ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЗАВОДНИНГ КЎЧМА ЦЕХЛАРИ

Андижон консерва заводининг буюртмасига асосан Ленинск ремонт-ишлаб чиқариш корхонасида тайёрланган кўчма цехлар мева-сабзавотларни даланинг ўзида консервалашга мўлжалланган.

Ғилдиракли вагон-цехчалар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, айни пишиқчилик пайтида бевосита дала ва боғларда ишлайди. Ана шундай цех ёрдамида бир сменада 1000 банка консерва тайёрлаш мумкин. Яна шуниси муҳимки, бундай митти цехлар колхоз ва совхозларга, аҳолига хизмат кўрсатади. Консервалаш нархи ҳам арзон. Бир банка консерва учун маҳсулотнинг турига қараб 10 тийиндан 18 тийингача ҳақ олинади. Аҳолининг шиша банкалар учун қопқоқлар қидириши ҳам шарт эмас. Цехлар қопқоқлар билан ўзи таъминлайди.

Бу йил 14 та ана шундай митти цех ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Уларнинг ёрдамида мева ва сабзавотларни заводга ташиш ва топшириш вақтидаги чириш ва бузилиш барҳам топади. Мутахассисларнинг ҳисобига кўра, ташиш пайтида маҳсулотнинг ўртача 12 процентини йўқотилар экан. Кўчма цехларнинг ишга туширилиши тўла хўжалик ҳисобининг жорий этилиши муносабати билан авж олиб бораётган изланишларнинг дастлабки самарасидир. Кўчма цехлар КПСС XIX конференциясига асакалик новаторларнинг ажойиб совғаси бўлади.

К. НИШОНОВ.

КОЛХОЗДА ҒИШТ ЗАВОДИ

Ғиждувон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхозда якка тартибда уй-жой ва бошқа қурилишлар учун район марказидан ёки узоқ масофадан катта харажат билан хом ғишт ташиб келтирилар эди. Колхоз правлениеси ана шу қийинчиликларни ҳисобга олиб, хўжаликда ғишт заводи қуришга киришди. Ўтган қиш кунларида янги мосламалар билан жиҳозланган ғишт заводи қурилди. Кунига 30 минг донагача ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган завод ҳозир унумли ишламоқда.

Заводда малакали ишчилар ишлашади. Улар яқинлашиб келаётган партия анжумани шарафига барча харажатларни қоплаш ва заводни хўжаликка иқтисодий фойда берадиган манбага айлантириш учун ҳаракат қилишмоқда.

А. АБДУЛЛАЕВ.

• Тажрибакорлар минбари

ҲОСИЛДОРЛИК ОШАДИ

Колхозимиз аъзолари ва механизаторлари пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келишяпти. Айниқса, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш ҳосилдорликни оширяпти. Жумладан оила, звено, бригада пудратининг жорий этилиши ҳамда мутахассис кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш, етиштирилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш имконини бермоқда. Чек системасига ўтишимиз билан хўжалигимиздаги ҳар бир сўм, ҳар бир тийин сарфи қатъий назорат қилиб бориляпти.

Ўтган йили колхозимизда пахта тайёрлаш плани 101 процент адо этилди. Қўлга киритган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш учун биз куздаёқ шўр ювиш ва шудгорлаш ишларини сифатли ўтказдик.

Чигит экишни 12—15 иш кунида тугалладик.

Ҳар гектар майдондан 32-35 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилган Ю. Отажонов, Э. Турсунбоев, Ў. Неъматов, Б. Нуримов бошлиқ бригадалар далаларида бир текис униб чиққан ниҳолларга ишлов берилмоқда. Бунда М. Қозоқов, Қ. Ситтиев, Й. Бекиев каби тракторчилар пешқадам.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ғўза парваришини намунали ўтказиш учун колхозчиларга шарт-шароит яратиб берган. Жумладан, бригадаларда иссиқ овқат, мавсумий боғчалар ташкил этилди. Кутубхона, медицина пунктлари ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари далаларга кўчирилди.

Социалистик мусобақа ғолиблари кўчма байроқлар, вимпеллар ва пул мукофотлари билан тақдирланмоқдалар. Ниҳолларга ишлов беришда унумли ишлатилаётган ўн бешта культиваторлар ёрдамида биринчи культивация 15 майгача тугалланиши кўзда тутилган.

Колхозимиз аъзолари Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, 1577 гектар майдонда пландаги 4700 тонна ўрнига 5000 тонна «оқ олтин» етиштириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

А. АБДУКАРИМОВ,
Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз раиси.
Ж. ИСМОИЛОВ,
колхоз партия комитети секретари.

Энергетиклар кафолат беради

Бу объект ўз моҳиятига кўра республика энергетика системаси янада тараққий этишига хизмат қилади. Янги Ангрен, Ангрен ГРЭСлари ва «Олмалиқ-220 КВ» подстанцияси билан боғловчи 60 каналли алоқа системаси ўрнатилиб, созланмоқда. Объектдаги ишларни Ўзбекистон ССР Энергатика ва электрлаштириш министрлиги диспетчерлик-технология бошқармаси алоқа хизматининг юқори малакали мутахассисларидан З. Саъдиев, М. Маҳмудов, Т. Усмоновлар олиб боришаётир.

Монтажчи ва созловчилар объектни белгиланган муддатда ишга тушириш учун курашмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, бу ерда қайта қуриш даврининг ўзига хос белгиларини кўриш мумкин. Мазкур алоқа системасини ўрнатиш ва созлаш ишларини министрлик бошқармасининг тегишли хизмати мустақил равишда амалга оширмоқда. Олдинлари бундай ишни бажаришга пудрат ташкилотлари таклиф қилинар, уларга йирик суммада пул тўланарди.

Эндиликда қайта қуриш иқтисодий ёндашувни тубдан ўзгартириб юборди. Энергетика системасини ривожлантиришга кетадиган маблағларнинг тийин-тийинигача ҳисоблаш талаб қилиняпти. Четдан ижрочи жалб қилинганда, унга катта ҳақ тўлаш лозим. Энергетикларнинг ўз кучи билан бажарилса, унда маблағ ёнга қолади: иш ҳам битади, экономика ҳам ютади. Аввалги вақтлардаги каби пудратчилар ишни пайсалга солиб, муддатни чўзиб юборишлари сингари нохушлик бўлмайди.

Алоқа системаси ишга тушиши билан Янги Ангрен ГРЭСи, Ангрен ГРЭСи ва «Олмалиқ-220 КВ» подстанцияси министрликнинг марказий диспетчерлик бошқармаси билан кабель орқали алоқа қилиш учун қўшимча 60 та каналга эга бўлади. Янги алоқа каналлари ҳар учала корхона диспетчерлик бошқарувини сифат жиҳатдан анча яхшилайди, Тошкент области ва умуман республика халқ хўжалигини электр қуввати билан пухта таъминлашга кафолат беради. Шу тариқа янги алоқа системаси ёқилғи-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш механизмига ижобий таъсир кўрсатади ва энергетика системасидаги бошқа қатор муаммоларни ҳал этиш имконини беради.

Ю. ШАФЕРОВ,
«Узинформэнерго» инженери.

Туб иқтисодий ислоҳот чорраҳаларида

- Икки ярим миллион — тикувчилар чўнтагида
- Ишчи олаётган бир килограмм гўшт бир ойга етадими?
- Тунги сменада ишлаётган 140 кишини битта (!) автобус ташийди
- «Электроаппарат» муаммолари қачон ҳал қилинади?

ШАРРОС ёмғир қуймоқда. Кийимлар чокидан ўтган нам совуқ этни жунжиктиради. Биз Андижондаги Володарский номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасига иккинчи смена тугаши олдидан етиб келдик.

Тикув дастгоҳлари тинмай ишлаб турибди. Конвейер ҳаракатда. Ҳамма ўз иши билан банд.

— Мен бу ерга ишга келганимга 18 йил бўлди, — дейди учинчи цех мотористкаси Ҳабиба Халилова. — Ўтган йилдан бошлаб бирлашмамиз хўжалик ҳисобида ишламоқда. Тўғрисини айтсам, энди ростакамига илҳом билан ишлаш пайти келди. Ўзимиз тиккан шим, костюм ва бошқа маҳсулот сифати учун, аввало, ўзимиз қайғурадиган бўлдик. Нега? Чунки, брак зарари айбдордан ундирилади. Сифати яхши бўлса раҳмат эшитамиз, мукофот оламиз. Ўтган йил январь ойида 140 сўм маош олган эдим, бу йилгиси 180 сўмга етди. Меҳнат ҳиссаси коэффициенти тўла амал қиляпти.

— Иш вақти тугашига саноқли минутлар қолди. Лекин кетиш тараддуди сезилмайди, ҳамма хотиржам. Нега?

— Шошилишга ҳожат йўқ. Корхонага қарашли тўртта, буюртма бўйича олтита, жами ўнта автобус бизни кутяпти. Бемалол уйга етиб оламиз, — дейди Ҳабиба.

Биз бу фикрни смена мастерлари Мақсуда Алимова, Дилором Абибуллаевалардан ҳам эшитдик. Мотористкалардан Маҳбуба Обидова, Олтиной Омонова, Зулфида Газизова, Санобар Тожибоева ва уларнинг ўнлаб дугоналари унумли меҳнатлари билан умумий ишга муносиб ҳисса қўшганларидан мамнун ҳолда сменани якунлашди.

Тармоқ хўжалик юритишнинг янги системасига ўтган бир йилдан ортиқ вақт ичида иқтисодий ислоҳот афзалликларини бирлашма меҳнат коллективи рўй-рост намоён этди. Хом ашё етказиб беришни ҳисобга олган ҳолда маҳсулотни реализация қилиш ҳажми бўйича планлар тўла бажарилди. Шартнома интизоми мустаҳкамланиб, хиллар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш яхшиланди.

Бирлашма ва савдо ташкилотлариаро ўрнатилган бевосита мулоқот туфайли халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш планлари муваффақиятли бажариляпти. 1987 йили тикувчилик маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан савдо базалари, жумладан, республикадан ташқаридаги тўққизта база билан шартнома тузилди. Савдо корхоналарининг бир хилдаги кийимлар тикишни янгиси билан алмаштириш тўғрисидаги таклифларига бу ерда зудлик билан амалий жавоб беришади. Харидорлар эҳтиёжини қондириш мақсадида бирлашманинг маҳсулот намуналари қўйилган хонасида

БИРИНЧИ ЗИНА

улгуржи сотилган кийимларга баъзи тузатишлар киритиш юзасидан кўриклар ўтказилмоқда.

— Бу тадбирлар осонликча бўлаётгани йўқ, — дейди бирлашма бош директори Қозимжон Абдиев. — Масалан, Андижон ип газлама комбинати чиқарган матодан кийим тикиш ва уни сотиш масаласини ҳал қилиш учун савдо вакиллари билан кўп марта учрашишга тўғри келди. Тажриба тариқасида ҳар қайси нусхани 100 донадан тикиб, савдога чиқардик. Харидорга маъқул келгандан кейин кўплаб ишлаб чиқаришга киришдик. Бироқ бирон бир нусха харидорга ёқмай қолди, дейлик. Унда дарров моделни янгисига алмаштирамиз. Ўтган йили савдо ташкилотларига шу тариқа пландан ташқари 2 миллион 82 минг сўмлик (чакана нархларда) халқ истеъмоли моллари етказиб бердик.

Тўла хўжалик ҳисобида ишлаган дастлабки йилдаёқ бирлашма планидагига қўшимча 547 минг сўм соф фойда олди. Давлат бюджети ва министрликка ажратмалар мажбурияти бажарилиб, бирлашманинг ўз ихтиёрида барқарор нормативлар бўйича 2 миллион 588 минг сўм маблағ қолди. Бундан 1 миллион сўмдан ортиқроғи моддий рағбатлантиришга ажратилган. 1 миллион 105 минг сўми социал-маданий тадбирларга сарфланади. Турар жой қурилиши ва корхонани ривожлантиришга 633 минг сўм харж қилинади.

Шу йил январдан бошлаб давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисида Қонун кучга кирганлиги тикувчилар ўз имкониятларидан янада унумли фойдаланишлари учун янги уфқлар очди. Бу йил бирлашма 6 миллион 200 минг сўм фойда олиш, соф норматив маҳсулот ҳисобида 11 миллион 523 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш, шартнома асосида 43 миллион 823 минг сўмлик (чакана нархларда) маҳсулот етказиб бериш лозим. Дастлабки натижалар йиллик планлар барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарилишидан далолат бермоқда.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш бўйича биринчи квартал плани 108 процент бажарилди. Пландан ташқари 866 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш яхшиланди. Шартнома бўйича савдо ташкилотларига маҳсулот етказиб бериш плани ортиғи билан адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш плани 103,3 процент бажарилди. Пландан ташқари 348 минг сўм соф фойда олинди. Бирлашмага биринчи квартал якуни бўйича Андижон шаҳар партия комитети, шаҳар ижроия комитети ва шаҳар комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Бирлашма бу ютуқларга энг аввало бошқарувдаги мустақиллик, фонд ва ресурслардан оқилона фойдаланиш туфайли эришмоқда. Шу мақсадда икки сменали уч бригада режимида ишлаш йўлига қўйилмоқда. Бирлашма бош корхонасида 410 квадрат метр иш жойи очилиб, янгича иш режими жорий этилди ва унда халқ истеъмоли моллари тайёрланмоқда. Асбоб-ускуналарнинг сменалилик коэффициенти 1,98 ни ташкил қилди. Фонд самарадорлиги ҳам анча ортди. Қўшимча 300 кишига иш жойи яратилди. Ўтган йилнинг июль ойида биринчи филиалда икки смена-уч бригадали иш режими асосида ишловчи яна бир поток ишга тушди. Янгидан 87 ишчи қабул қилинди. Йил охиригача бу ерда 395 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бирлашмада бу йил янги иш режимини жорий этиш ҳисобига 1 миллион 800 минг сўмлик маҳсулот бериш кўзланмоқда.

Хўжаобод филиалида ҳам янги иш режимини қўллаш имкони бор. Бу ерда кексалар учун жун матодан 70 минг дона (чакана нархларда 1 миллион 800 минг сўмлик) шим тикиш мўлжалланган. Енгил саноат министрлиги шу тадбир учун зарур маблағ ва материаллар, жумладан, 84 минг метр жун газлама, 98 минг дона ғалтак-ип, иш ҳақи учун 77 минг сўм, 14 минг киловатт-соат электр энергиясини фондга қўшимча ажратиб бериши лозим. Шунда 1988 йил иш программаси ҳажми анча ошириб бажарилади.

Бирлашмада инсон омили имкониятларидан фойдаланишда яхши ишлар қилиняпти. Ошхона, маиший хизмат объектлари, чарчоқ ёзиш хоналари ишлаб турибди. 56 квартирали уй қурилмоқда. 2000 йилгача уй-жой қуриш программасига мувофиқ иккита турар жой биноси, якка тартибда 60 та участкали уй қуриш кўзда тутилган. Бундан ташқари шаҳардан ҳисса қўшиш йўли билан бир қанча квартира олинади.

Бироқ бирлашмада инсон омилидан фойдаланишда муаммо йўқ деб айтиш қийин. Бош корхонанинг Любовь Дрепанаускас бошлиқ бичиқчилик цехида бўлганимизда медицина хизмати, 100 ўринли профилакторий ишлаб тургани, ишчиларга ҳар куни бепул сут берилаётгани ҳақида айтиб беришди. Лекин гўшт таъминоти ёмонлиги ҳақида ранжиб сўзлашди. Ишчиларга аҳён-аҳёндагина гўшт келтиришаркан. Бир ишчи ойига бир килограммдан гўшт оляпти, холос. Шаҳар маъмурлари бу масалага жиддий қараб, уни амалий тарзда ҳал этишлари зарур, деб ўйлаймиз.

ИҚТИСОДИЙ ислоҳот зинапоясининг биринчи босқичидаги аҳвол истиқбол режалари қандай амалга оширилишини белгилайди. Хўш, бирлашмадан унча узоқ бўлмаган бошқа бир корхона — «Электроаппарат» заводининг тунги сменасида вазият қандай?

«Электроаппарат» заводи дарвозаси ёнига иккинчи смена тугашига чорак соат қолганда етиб келдик. Иш вақти тугамаган бўлсада, ишчилар бирин-кетин заводдан чиқиб кетишаётган эди.

— Нега иш вақти тугамай чиқиб кетяпсизлар? — сўрадик 77-цех ишчиларидан.

— Троллейбус салдан кейин юрмай қўяди, уйимизга кетолмай қоламиз-да... — тушунтирди М. Қудратова.

— Троллейбусдан тушиб яна уч километрча пиёда юришимиз керак, — изоҳ беришди О. Раҳмонова билан Ў. Содиқова...

Иш вақти кечаси 12 да тугаган ишчиларни заводнинг ягона автобуси уйларига элтиб қўймас экан. 71- ва 82-цехларда графикка кўра, иккинчи смена тунги соат 01.20 да тугайди. Кейин шу 71-цехнинг 70 дан ортиқ, 82-цехнинг 65, пластмасса цехининг ўн нафар ишчиси — жами 130—140 кишини битта автобус уй-уйига тарқатиши керак. Ишчилар шаҳарнинг Қўшариқ, Чоргузар маҳаллалари ва бошқа томонларида, кўплари атроф район территориясида яшайди. Улар уйларига кўпинча соат 3—4 ларда етиб боришади.

— Баъзан автобус бузилиб қолади. Ана шунда кўринг томошани, — дейди куйиниб ишчи Мақсуда Абдураҳмонова. — Мен Чоргузарда тураман, 20 йилдан бери шу ерда ишлайман. Муаммолар кўп. Лекин энг қийини транспорт...

Завод 1 январдан хўжалик юритишнинг янги усулига ўтган. Меҳнат коллективи иқтисодий ислоҳот муваффақияти учун имкони борича ҳаракат қилмоқда. Айрим турдаги маҳсулот чет элга экспорт қилинади. Халқ истеъмоли моллари, Сифат белгили маҳсулот ишлаб чиқариш планлари ҳам бажарилди. Аммо ҳозирги пайтда энг асосий кўрсаткичлардан бири — соф норматив маҳсулот бўйича план бажарилмай қолди. План-иқтисод бўлими маълумотига кўра, корхонада ишловчилар сони пландагидан 250 кишига кўп бўлганлиги сабабли меҳнат унумдорлиги плани 78,6 процентда қолиб кетди.

82-йиғув цехи йилнинг дастлабки ойи планини бажаролмади. Пландагидан 28 мингта кам деталь тайёрланди. Ишчиларнинг аксарияти махсус жомакорсиз ишлашяпти. Дам олиш хонаси йўқ. Ишчиларга маош ўз вақтида тарқатилмаяпти.

71-цех мастери Эркин Солиев маҳсулот сифати анча яхшиланганлигини ғурур билан сўзлади. Бироқ цех январь ойи мобайнида 3 марта шанба куни, 3 январь—якшанба куни ҳам ишлаган. Металл таъминоти ёмон. Агар хом ашё сифатида ишлатиладиган пўлат варақлари қутига солиб юборилган бўлса, иш бир неча марта мураккаблашади.

— Биз пўлатнинг лента шаклида юборилишини маъқул кўрамиз, — дейди мастер. — Чунки дастгоҳлар полякларники. Уларда лентасимон пўлатга ишлов бериш осон.

Пластмасса цехида чанг, тартибсизлик ҳукмрон. Тунги смена учун ошхона ишламайди, ишчилар цехдаги металл заррачалари, куйган мой ва пластмасса ҳиди аралаш ҳаводан нафас олиб, бир бурчакда овқатланиб олишади.

Завод раҳбарларидан ҳеч ким тунда навбатчилик қилмас экан. 77-цех мастери, завод партия комитетининг аъзоси Эргашвой Сотволдиев билан цехлардан қайтаётиб, ёмғир ювиб турган дарвоза устидаги катта ҳарфлар билан битилган ёзувлар кўзимиз тушди: «Мириқиб дам олинг» «Ҳалол меҳнатингиз учун раҳмат!» Заводда кўрган ва эшитганларимиз сабаблими, бу сўзлар бизга жуда ғариб кўринди. Директор Азамат Юнусов, партком секретари Саидмухтор Меҳмонов, касаба союз комитетининг раиси Бойназар Йўлдошев ўртоқларнинг бу тўғридаги фикрлари қандайлигини билишни истар эдик.

А. АБДУБАННОПОВ,
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

• Сўз—пешқадамларга

ТЕЗКОР УСУЛДА

Ташаббускор ишчи Норжия Зокирова ҳамда Мақсуда Усмонова ипакчилар меҳнат беллашувида пешқадамлик қилмоқдалар. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ шахсий беш йиллик планларини адо этиб қўйдилар.

Ана шу илғорлардан ипакчилар намуна олаётирлар. Н. Зокирова билан М. Усмонова муваффақиятларининг сири шундаки, улар икки баробар кўп урчуққа хизмат қила бошладилар. Кенгайтирилган зонада ишлаш ипакчидан катта маҳорат талаб этади. Улар ускуналардан ва иш вақтининг ҳар дақиқасидан самарали фойдаланиш натижасида ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот тайёрлашнинг уддасидан чиқаётир.

Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобига кўра, Н. Зокирова тобора юқори натижаларга эришяпти. Унинг бугунгача топширган хом ипаги кўзда тутилганидан 2708 килограмм ортиқдир. Биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш эса 38,7 ўрнига 60 процентга етиб боряпти. М. Усмонова ҳам ундан қолишаётгани йўқ. Беш йиллик бошланганидан буён у 2091 ўрнига 4735 килограмм ипак тайёрлаб топширди.

А. ҚУТБИДДИНОВ,
Марғилон ипак комбинатининг ишчиси.

ИНСОН ОМИЛИ

Ҳар қандай ишнинг муваффақияти инсон омилига бориб тақаладики, бу талабга бизнинг колоннамиз коллективи алоҳида эътибор қилаётир.

Бугунги кунда 36 уй-жой биноси қурилишида ишлар жадал суръат билан олиб боriляпти. Шундан 7 бино фойдаланишга топширилди. Айни пайтда уйларни газлаштириш ва водопроводлаштириш ишлари сифатига талаб ортди. Барча биноларни юқори сифатли қуриб топшириш чораларини кўрмоқдамиз.

Уй-жой бинолари яқинида 90 ўринли болалар боғчаси ҳам қурилмоқда. Объектни тиклаш тезлаштириб юборилди.

Бинокорларнинг спортга бўлган қизиқиши ортмоқда. Бизда футбол командаси, волейбол, стол тенниси, шахмат-шашка тўгараклари ташкил қилинган. Спортчилар керакли анжомлар билан таъминланган. Спорт билан иноқлашиш ишлаб чиқариш топшириқларининг орттириб бажарилишига имкон бермоқда.

Р. ҚЎЛДОШЕВ
Иштихондаги 6-механизациялашган кўчма колонна монтажчилар бригадаси бошлиғи.

Ҳайдовчилар конкурси

Чирчиқдаги 15-автобус-таксомотор паркида тўрт кун давом этган конкурс тармоқнинг энг яхши ҳайдовчиларини аниқлаб берди. Йўл ҳаракати қоидалари, автомобилларга техник хизматда тезлик ва маҳорат, нуқсонларни бартараф этиш, тежамли бошқариш ва автоэстафета шартларини кўзда тутувчи бу конкурсни Ўзбекистон автотранспорт федерацияси ва республика тармоқ министрлиги ўтказди.

Команда ҳисобида биринчи ўринни пойтахт области, кейинги ўринларни Қашқадарё, Андижон ҳайдовчилари эгаллашди. Шахсий мусобақаларда янгийўллик А. Абдуллаев (ЗИЛ-130), Р. Аметов (ЛАЗ-695), Г. Абдуллаев («ГАЗ-24»), чирчиқлик З. Кузнецов, («ГАЗ-52), А. Басак («Икарус-250»), фарғоналик И. Ҳусанбоев («КамАЗ-5410») ғолиб чиқишди. Конкурс қатнашчилари аёллар ўртасида маҳорат кўрсатган тошкентлик такси ҳайдовчиси Е. Моделовани табриклашди. Совриндорларга «Тармоқнинг энг яхши ҳайдовчиси» унвони берилади.

В. МОЛОТКОВ.

ТАНИШИНГ: ҲИНДИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИ

Ўзбекистон Рассомлар союзининг Марказий кўргазмалар залида намойиш этилаётган «Ҳиндистон хотин-қизлари» виставкасида дўст мамлакат хотин-қизларининг ҳаёти, турмуши ва меҳнати кенг ўрин олган. Стендларга қўйилган хотин-қизлар ижоди намуналари тошкентликлар ва пойтахт меҳмонларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

СУРАТДА: кўргазма залларида

А. ГОРОКРИК фотоси (ЎзТАГ).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«Меҳнат» нашриёти ўзбек тилида чиқарган янги китоблар.

И. Эрназаров. Пахтачиликда оралиқ экинлар. 88 бет. Баҳоси 30 тийин.

Китобда оралиқ экинлар экиш йўли билан пахта майдонларидан йил бўйи узлуксиз фойдаланиш масаласи ёритилган.

Пахтачиликда оралиқ экинларнинг қўлланилиши тупроқ унумдорлигини ошириши билан бирга чорва учун қўшимча озуқа манбаи бўлиб, у қишлоқ хўжалигини интенсивлаштиришда муҳим аҳамият касб этади.

А. Сотиволдиев. Қишлоқ хўжалигида харажатлар учёти ва маҳсулот таннархини ҳисоблаш. 152 бет. Баҳоси 40 тийин.

Қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш харажатлари учёти, айрим деҳқончилик маҳсулотлари таннархини ҳисоблаш каби масалаларга бағишланган бу китоб бухгалтерлар, экономистлар учун мўлжалланган. Ундан олий махсус ўқув юртларида «Қишлоқ хўжалигида бухгалтерия учёти ва хўжалик фаолиятининг анализи» ихтисоси бўйича таълим олаётган студентлар, малака ошириш курслари тингловчилари ҳам фойдаланса бўлади.

А. Абдувоҳобов, Ш. Хўжаев, О. Эшматов. Ўсимликларни ҳимоя қилишда феромонларнинг қўлланилиши. 56 бет. Баҳоси 25 тийин.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида феромонларнинг қўлланилиши химиявий ишлов беришни кескин қисқартириб, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва айни пайтда катта иқтисодий самара олиш имконини беради. Китобчада феромонлар ҳақида тушунча берилади, улар воситасида ўсимликларнинг зараркунандаларига қарши курашиш усуллари ёритилади.

П. Алимов. Озиқ-овқат программасини бажаришда шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг роли. 80 бет. Баҳоси 25 тийин.

Китобчада мамлакат озиқ-овқат ресурсларини яратишда катта ҳисса қўшиб келаётган шахсий ёрдамчи хўжалик фаолияти тўғрисида ҳикоя қилинади. Жумладан, бундай хўжаликларнинг ижтимоий ишлаб чиқариш билан боғланиш формалари кўрсатиб берилган, колхоз правлениелари, халқ депутатлари қишлоқ Советларининг шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш борасидаги илғор иш тажрибалари умумлаштирилган.

Л. Бутиков. Гўшт — саноат асосида. 216 бет. Баҳоси 1 сўм 10 тийин.

Китоб ўқувчини қишлоқ хўжалигининг асосий тармоқларидан бўлган чорвачилик, хусусан гўшт етиштиришнинг прогрессив усули — унинг аста-секин саноат асосига ўтиши, бу усулнинг афзалликлари билан таништиради.

• Фельетон ўрнида

ХОМТАЛАШ

Ер — халқ бойлиги. Уни толон-торож қилган шахслар, албатта, халқ нафратига дучор бўлади. Шу боис ер мутасаддилигини ғоят ҳалол, холис, яхши ниятли кишиларга топшириш лозим. Лекин ҳамиша ҳам бундай қилинмаяпти. Олтиариқ районидаги «Пахтакор» совхози ер ҳисобчиси Аҳмад Тешабоевнинг хатти-ҳаракатлари бунга мисол бўла олади. Хўжаликнинг бутун ери гўё унга ота мерос-у, хоҳлаган кишисига хоҳлаган ердан сахийлик билан жой беради. Ер олаётган шахс ҳақлими, ҳақли эмасми, қўлида расмий ҳужжати борми-йўқми — А. Тешабоевга қизиғи йўқ. Ер оладиган киши унинг кўнглига ўтирса бўлгани.

Келинг, яхшиси далилларга мурожаат қилайлик. Совхоз ишчиси Ҳасан Раҳмонов пахта майдони яқинига ўзбошимчалик билан уй солиб олди. Чунки у хўжалик маъмуриятининг иморат солиш учун унга ер ажратиб бериш ҳақида 1987 йил 5 мартда чиқарган «85-Д» рақамли буйруғи пуч эканлигини яхши биларди. Чиндан ҳам шундай бўлди. Орадан кўп ўтмай А. Тешабоев совхоз маъмуриятининг Маъруф Қодиров, Аҳмад Ориповларга ер участкаси бериш ҳақидаги «237-Д» рақамли буйруғига (1987 йил 20 июнь) Ҳ. Раҳмоновни ҳам тиркаб юборди.

Совхоз маъмуриятининг ер бериш ҳақидаги буйруқлари шунчалар ҳокисор бўлдики, уларнинг ижроси билан ҳеч ким қизиқмай қўйди. Ҳ. Раҳмонов «237-Д» рақамли буйруққа тиркалган бўлса ҳам, бироқ «85-Д» рақамли буйруқ шу кунгача бекор қилинмаган. «237-Д» рақамли буйруқ бари бир Олтиариқ қишлоқ Совети ижроия комитети томонидан тасдиқланмади. Биз совхозда бўлганимизда на маъмурият, на ер ҳисобчиси А. Тешабоев «237-Д» рақамли буйруқнинг Олтиариқ қишлоқ Совети томонидан тасдиқ этилгани ҳақидаги ҳужжатни кўрсата олишди. Қолаверса, қишлоқ Советининг 1987 йил 4 декабрдаги билдириш хатида мазкур буйруқнинг тасдиқ этилмагани аниқ ифодаланган. Бироқ орадан беш кун ўтгач Аҳмад Тешабоев бизга Олтиариқ қишлоқ Советининг 1987 йил 25 декабрда совхознинг «237-Д» рақамли буйруғини тасдиқлагани ҳақидаги ҳужжатни олиб келиш «бахтига» муяссар бўлди. Қизиқ, ярим йилдан бери тасдиқланмай ётган буйруқ бизнинг текширишимиздан кейин қандай қилиб тасдиқлаб юборилди?! Ахир, қишлоқ Совети тасдиқлаган буйруқдаги М. Қодиров, А. Орипов, Х. Сиддиқовалар аллақачонлар янги уйларини биткозиб, ўша ерда яшаяптилар-ку! Ёки уларнинг уйлари ҳам суриб ташланиб, кейин қишлоқ Советининг қарори чиқарилдимикан-а? Ёлғон, алдаш ҳам эви билан-да! Лекин буйруқ-буйруқ эдида! Ҳа, А. Тешабоев учун муҳим ҳужжат! Мазкур буйруқ остида хоҳлаган кишисига битта участкани бериб юбориш қўлидан келарди. У бу имкониятдан фойдаланди ҳам. Худди ана шу буйруқ асосида Олтиариқ қишлоқ Совети ижроия комитетининг секретарь-машинисткаси Хожалхон Сиддиқовага 4 сотих ерни тутиб юборди. Х. Сиддиқова ўша ерга «хесиз-бесиз» иморат солиб олди. Совхозда унинг ер сўраб берган аризасини ҳам топиб бериша олмади. Ишчи Ҳасан Раҳмоновнинг «ўзбошимчалиги» сабаби энди аён бўлгандир? Ҳа, Аҳмад Тешабоевнинг ноинсофлигидан безор бўлган Ҳасан Раҳмонов ўзбошимчалик билан пахта уватига уй солиб олишга мажбур бўлган эди.

Аҳмад Тешабоев ерларни толон-торож қилишдан тўхтамади. У совхоз директорининг шофери ва қариндоши Маърип Қодировга 9,5 сотих, совхоз марказий ремонт устахонасининг мудири Аҳмад Ориповга 10,5 сотих ерни: «Менинг давримда ватанли бўлиб олинглар, азизларим!» — деб совхоз маъмурияти буйруғинигина рўкач қилиб, «ҳадя» этиб юборди.

Совхоз ерлари худди мана шу йўсинда хомталаш бўлаётган бир пайтда хўжаликдаги Зафар кўчасида яшовчи Қирғиз Боғвоновнинг директор номига ёзган қуйидаги аризаси нажотсиз ётар эди: «Мен «Пахтакор» совхозида 40 йилдан бери меҳнат қиламан. Ўн фарзандим бор — тўққиз ўғил, бир қиз. Уйланган икки ўғлим бировларникида ижарада ўтирибди. Ҳозирда уйланиши зарур бўлган, Афғонистонда интернационал бурчини бажаришда ногирон бўлиб қайтган ўғлим учун ҳам жой керак. Бу масалада ёрдам беришларингизни сўрайман».

Қ. Боғвоновнинг аризаси шикоят текширилаётган пайтда кўриб чиқилиб, 1987 йил 16 декабрдаги «384-Д» буйруқ билан унинг ўғли номига ер ажратилди.

Бундай ўнлаб аризалар адолатли ҳал этилмай, ер масаласида совхозда қариндош-уруғчилик, таниш-билишчилик авжига минди.

А. Тешабоевнинг поччаси Маматожи Алиев Зафар кўчасида 7 сотихли жойи бўла туриб, яна шу кўча охиридан 17,64 сотих ерга янги иморат қуришни бошлаб юборди. Олтиариқ қишлоқ Советининг хўжалик дафтарида М. Алиев тасарруфида 16 сотих ер қайд этилган, холос. Унинг ортиқча ери эса қайноғаси Аҳмад Тешабоевнинг мурувват.

Совхозда шоферлик қилаётган Усмон Қирғизбоев ҳам А. Тешабоевнинг қариндоши. У ҳеч кимдан сўрамай, Миртемир кўчасидан 50 сотих ерни томорқасига қўшиб олган эди. Аҳмад Тешабоев бундан «дарғазаб бўлиб», қариндошини койиб берди: «Менга қара! Осилсанг баланд дорга осилки, оёғинг ерга тегмасин, бўтам!» Шундан кейин у Усмон Қирғизбоевга яна 1,74 сотих ерни қайириб берди.

Районда, шунингдек совхозда хўжаликлардаги томорқаларнинг ҳисоб-китоб қилинишидан бохабар бўлган Аҳмад Тешабоев ўз қудаси — Бобир кўчасида яшовчи Абдуманноп Аҳронқулов хонадонида «консультатив йиғилиш» ўтказди. «Фавқулодда йиғилиш» кун тартибида битта масала кўриб чиқилди: у ҳам бўлса қудаси тасарруфидаги 46,6 сотих томорқани (аслида бундан ҳам кўп) «хашагини чиқармай» сақлаб қолиш эди. Масала ижобий ҳал этилди: Аҳронқуловнинг ўзига 17 сотих, ўғли Абдусалимга 14 сотих ер ажратилди. Қолган 15,6 сотих ер эса «бир кунларингга яраб қолар» деб уларга ҳадя қилиб юборилди.

А. Тешабоевнинг ўз одамларига меҳри баланд, бегоналарга эса қаҳри қаттиқ. У Олмазор кўчасида яшовчи 7 фарзанднинг онаси (эри 1983 йилда вафот этган. У ҳам шу совхозда тракторчи эди) Мўътабар Эркабоева хонадонига 1987 йилнинг апрель ойида «бу заруриятдеб» бульдозер олиб келди. 3 туп қантак ўрик, 15 туп шафтоли, 15 туп гилос, 6 туп беҳи, 3 туп ёнғоқ, 12 туп олма ва ҳовли атрофидаги 100 туп тут дарахтлари таг-томири билан сурдирилди. Оқибатда ажойиб бир боғ пайҳон этилди, етимлар ризқи қирқилди, Мана, бир йилдан ортиқ вақт ўтди. Мўътабар опа боғ ўрнига қараркан, эти увишади, марҳум эри Нозим ака умид билан эккан дарахтларнинг қўпориб ташланган тўнгакларига тикилиб кўзлари намланади...

Мўътабархон опанинг ҳовлисида бўлганимизда, бу ердаги боғнинг нима сабабдан йўқ қилинганлигини англай олмадик: бировга берилмаган, бирор нарса қурилмаган, йўл ҳам ўтган эмас! Қизиғи шундаки, етти нафар етим боласи бўлган тул хотин чорбоғининг ҳар икки томонидаги қўрғонга ўхшатиб ўраб олинган ҳайҳотдай ҳовлиларга теша ҳам тегмапти. Бу ҳолдан таажжубланганимизни сезгач: «Бу қўрғон ахир, совхоз директори Салимжон Йўлчиевнинг отасиники-ку!» — деб кесатиб қўйди қўшнилардан бири.

Совхознинг Олмазор кўчасида яшовчи Абдулла Маматов қуйидагиларни айтади: «Менинг ортиқча 20 сотих еримни олиш зарур бўлди. Бундан норози эмасман. Бироқ ана шу ердаги мева қилиб турган 200 туп токнинг, 100 туп тут дарахтининг ва бир неча ёнғоқ, ўрик, анор каби мева дарахтларининг пайҳон қилинганига ачинаман. Бу ерларни боғ-роғлигича уй-жойга эҳтиёжи бор кишиларга бериш мумкин эди-ку!»

Б. Собиров кўчасидаги Абдумалик Ўринбоевга қарашли боғ ҳам ер билан яксон қилинди. Совхоз бош планида йўқ, унчалар эҳтиёж бўлмаган кўчани чиқариш учун гуллаб-яшнаётган боғларни қийратиш зарур эдими?!

Энг асосий масала шуки, кўпчиликка «ақл» бўлаётган, ўзгалар устидан истаган «ҳукмини» чиқараётган, катта бир совхознинг аҳолисини уй-жой билан таъминлашдек жиддий ва мураккаб масалага мутасаддилик қилаётган Аҳмад Тешабоевнинг ўзи ким? У социалистик қонунчиликни қўпол равишда бузганлиги, давлат мулкини ўзлаштиргани, хизмат мавқеини суиистеъмол қилганлиги учун илгари икки марта қамоқ жазосини ўтаган шахс.

Ўнинчи синфни битирган А. Тешабоевнинг етарли маълумотли ва тажрибали мутахассислар ишлаши лозим бўлган лавозимни эгаллаб юрганини қандай изоҳлаш мумкин?

Яна бир мисол: Муҳаммаджон Ҳакимов олий маълумотли ер мутахассиси. Ҳозир совхозда химизатор бўлиб ишлаяпти. «Пахтакор» совхози маъмурияти хўжалик ҳисобидан стипендия тўлаб, уни институтда ўқитди. Олий ўқув юрти йўлланмаси билан М. Ҳакимов совхозга ишга келди. Лекин у ўз касби бўйича ишламади. Чунки совхозда, ўша ердаги кишилар ибораси билан айтганда, Аҳмад Тешабоевни бу лавозимдан бўшатадиган «ўғил бола» ҳали туғилмаган эди.

Мамлакатимизда революцион қайта қуришнинг иккинчи босқичи бошланди. Энди ўзини қайта қура олмаган бирорта киши ёки бирорта раҳбар орамизда бўлмаслиги шарт.

Юнусали ЭМИНОВ,
Олтиариқ район пионер ва ўқувчилар уйи ходими.

Адҳам КАРИМОВ,
Фарғона область «Коммуна» газетаси бўлим мудири.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА: МАҲОРАТ КЎРИГИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг мукофоти учун кўпкунлик велопойга матбуот куни — 5 май куни старт олди. Анъанага кўра, велосипед спортининг катта кўриги май ойида ўтказилади.

Босқич мусобақалари Тошкент области йўллари бўйлаб белгиланган. Пойгада асосан ёш спортчилар иштирок этмоқда. Мусобақа якунларига кўра, республика терма командасига номзодлар аниқланади. У ёзда ўтказиладиган Бутуниттифоқ ёшлар ўйинларининг биринчилигида қатнашади.

Кўпкунлик курашда шахсий-команда чемпионати медалларининг эгаси маълум бўлади. 163 велосипедчи мукофотлар учун даъвогар. Пойгада Молдавия, Ленинград, Куйбишев шаҳридан келган велоспортчилар ҳам қатнашмоқда.

780 километр узунликдаги трасса саккиз босқичга бўлинган. Мусобақа программасида команда, группа пойгалари ўтказилади. Пойганинг бири критериум деб номланади, у бугун старт олади ва унинг ғолиби аниқланади.

Кўпкунлик мусобақа 12 май куни якунланади.

ЧИМ ХОККЕЙ: ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

Чим хоккейи халқаро федерацияси 1988 йилги ёзги Олимпиада ўйинларининг эркаклар ва аёллар командалари мусобақаси учун қуръа ташлади. Бу мусобақа 17 сентябрда бошланиб, 2 октябргача давом этади.

Мамлакатимиз спортчилари «Б» группасида иштирок этадилар. Канада, ГФР, Буюк Британия, Ҳиндистон ва Жанубий Корея мамлакатларининг хоккейчилари ҳам шу группа иштирокчиларидир.

КУРАШ: ИККИНЧИ ЎРИНДА

Токиода дзюдо бўйича ёшлар ўртасида халқаро мусобақа тугади. Совет Иттифоқи курашчилари ҳал қилувчи учрашувни Япония командаси билан ўтказиб 2:4 ҳисобида имкониятни бой бердилар.

ВОЛЕЙБОЛ: ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВЛАРИ

Свердловск шаҳрида Куба ва Перу аёллар волейбол командалари меҳмон бўлиб турибди. Улар совет спортчилари билан ўртоқлик учрашувларини ўтказишмоқда.

СССР — Перу волейболчилари мусобақасида омад мамлакатимиз спортчиларига боқди. Улар 3:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Озодлик ороли спортчилари эса Свердловскнинг «Уралочка» командасини 3:2 ҳисобида енгди.

НИЯТ ХОЛИС БЎЛСА

ФУТБОЛ

Футбол марафони одимламоқда. Биринчи лига коллективлари мавсумнинг дастлабки ойи мобайнида олтитадан учрашув ўтказиб, имкониятларидан тўлиқ фойдаланишга ва пешқадамлар сафига қўшилишга астойдил ҳаракат қилдилар. Лекин, сирасини айтганда мавсум бошидаёқ олий лигага бериладиган қўш йўлланмадан бирини қўлга киритиш осон бўлмаслиги кўзга ташланмоқда. Биз буни коллективларнинг ўтган йилнинг шу давридаги ҳолатига назар ташлаш билан қиёслашимиз, мулоҳаза юритишимиз ва баҳолашимиз мумкин.

Маълумки бугунги кунда олий лигачилар даврасида муносиб ўйин кўрсатаётган «Черноморец» футболчилари ўтган йили кучлилар сафига қўшилишга ҳақиқий даъвогар эканлигини амалда кўрсатишган эди. Одесса футболчилари олти ўйинда бирорта ҳам очко йўқотмай, тўплар нисбатини 11-2 га етказиб, ягона пешқадам бўлиб олган эдилар. Хўш, бу йил-чи? Марказий армия спорт клуби футболчилари бундай имкониятни тўрт учрашувгача етказа олдилар, холос. Ҳозир эса тўққиз очко билан учинчи бўлиб турибди. Ставрополь динамочилари кутилмаганда биринчи бўлиб олишди. Лекин динамочиларнинг ютуқларини «Черноморец» мавқеига тенглаб бўлмайди. Динамочилар ҳозирча учрашувларни мағлубиятсиз давом эттираётган бўлсалар-да, иккита очко йўқотишган.

Бу борада қардошларимиз — Душанбанинг «Помир» футболчиларининг шашти баланд эканлигини эътироф этиш керак. Боиси, улар ўтган йили шу даврда олти очко билан ўн биринчи ўринда боришаётган бўлса, ҳозир тўплар нисбати (12-5) энг яхши коллектив сифатида тўққиз очко билан иккинчи ўринни эгаллаб туришибди. Севимли командамиз — «Пахтакор» футболчилари бўлса, сусткашликка йўл қўйишмоқда. Футболчиларимиз бултур олти ўйиндан кейин уч ғалаба, бир дуранг, икки мағлубият ва тўплар нисбатини 7-5 қилганлари ҳолда еттита очко билан саккизинчи ўринда эдилар. Бугунги кунда ютуқ, дуранг, мағлубиятлар иккитаданга айланган. Тўплар нисбати (8-8) тенг бўлиб, олти очко билан ўн биринчи ўринда боришяпти.

Пахтакорчилар нега пешқадамлар сафида эмас? Футболчиларимиз нима учун олий лигага даъвогарлар орасида кўринмайди? Мухлислар ҳозирдан бошлаб кундаланг қўяётган бу саволларда қандайдир эришлик бордек. Аслида ҳам шундаймикин? Тўғри, ҳали мавсум мобайнида кўп ўзгаришлар бўлиши, суст командалар дадиллик кўрсатиб, пешқадамлар куч ва имкониятларини «совуриб» қўйишлари мумкин. Шунга қарамай, айтиш мумкинки, ишқибозларнинг куюнчаклигида маъно бор. Сабаби, мавсум бошида мухлислар билан ўзаро мулоқотда пахтакорчилар ҳам ва уларнинг устозлари ҳам ширин ваъдалар билан кўпчиликда умидворлик уйғотишди. Ишқибозлар эса «Пахтакор»нинг ўйинларидан қониқиш ҳосил қилолмаяптилар.

Команда катта тренери Б. Абдураимов мухлислар олдида: «Сўзимиз қатъий. Мақсад — олий лигага чиқиш», деб дадил айтган сўзларига ишонган эдик. Яхши ният билан эзгуликка интилиш хайрли, албатта. Лекин сўз ва иш бирлиги бўлмас экан, ишончни қозониш осон кечмайди. Келинг, яхшиси, футболчиларимизнинг ўтган ой мобайнида кўрсатган ўйинларини таҳлил қилиб кўрайлик. Команда икки учрашувни сафарда, тўрттасини ўз майдонида ўтказди. Буни мухлислар яхши имконият дейишади. Шундай қулайликдан унумли фойдаланилдими? Афсуски, Тошкентда Волгограднинг «Ротор» коллективи билан ўйинда дарвозадан бир тўп ўтказиб юборилиши ишқибозларнинг ҳафсаласини пир қилди.

Бу мағлубиятдан кейин Ростов-Дон армиячилари билан учрашувда иккита тўпга шунча жавоб қайтарилиши ҳам маъқул келмади. Мавсум бошидаги икки учрашувда учта очко йўқотилиши чемпионат бошланиши арафасида И. Шквириннинг кетиб қолиши билан боғлиқ, деган фикр пайдо бўлди. Кўпчилик бу далилга ҳам ишонқирамай қаради. Чунки команданинг ҳужумкорлиги-ю, ғалабаси бир ўйинчининг имкониятларига боғланиши коллектив шанига ярашмаслиги аён эди. Пермдан олиб эшиттирилган футбол репортажига қулоқ тутганлар кўнглида илиқлик пайдо бўлди. Пахтакорчилар сафарда «Звезда» футболчиларидан устун (2:1) келишди. Тюменда эса бунинг акси бўлди. Футболчиларимиз ҳаракатида барқарорлик таъминланмаганлиги оқибатида «Геолог» ўйинчилари дарвозага учта жавобсиз тўп уришга эришдилар.

Футболчиларимиз сафардан қайтгач, ишқибозларни қувонтиришни кўзлашди. ЦСКА командаси билан ўйинда ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни ўрнига қўйишга ҳаракат қилинди. Стадионни лиқ тўлдирган ишқибозлар: «Агар учрашувни бошқарган ҳакам ўйинни холис ва синчковлик билан кузатганда балки майдон эгалари ютишлари мумкин эди», деган фикрда тарқалишди. Бу ўйин дуранг (1:1) бўлди. Аммо «Кузбасс» билан учрашувда мароқли ўйин кўрсатган майдон эгалари олқиш олишди. Меҳмонлар дарвозаси уч бор ишғол этилди. Бу учрашувдан кейин кўпчилик: «командада ўзгариш бор» деган ўйга борди.

Биз дастлабки олти учрашув ҳақида фикр юритдик. Олдинда эса қийин, масъулиятли, айни чоғда фахрли вазифа турибди. У ҳам бўлса чўзилиб кетаётган олий лигага чиқиш йўлини қисқартиш, аниқ манзилни кўзлаб ҳаракат қилишдан иборат. Бунинг учун коллективнинг асосий ҳужумкор составини таркиб топтириш йўлида янада изланиш даркор. Агар ҳар бир пахтакорчи ўзига талабни оширмаса, ўзини қайта қуришга интилмаса, коллективда ижобий бурилишлар қилиш осон бўлмайди. Йигитларда республиканинг бош командаси ўйинчисиман, деган ифтихор туйғуси пайдо бўлмаса, ҳамкорлик, коллективизм, яъни ҳар бир ютуқ ва камчилик ҳамма учун баробар деган тушунча юзага келмаса умидлар пучга чиқаверади. «Пахтакор»га хос азалий ҳужумкорлик, ташаббускорлик бўлиши керак. Футболчилар ўртасида мустаҳкам интизом, соғлом маънавий муҳит муваффақиятлар гаровига айланиши лозим. Шунга эришиш керакки, футболчиларимиз истеъмолчилик, моддий манфаатдорлик каби бемаъни иллатлардан холи бўлсинлар. Команда учун куюнчаклик, тўп ўйини фидойиси каби хислатлар қарор топсин.

Ўйлаймизки, пахтакорчиларнинг бугунги мураббийлари имкониятларидан етарлича фойдаланиб, Ўзбекистон футболи нуфузини янада оширишга ҳаракат қиладилар.

Ҳ. НОСИРОВ.

● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

• Тингланг, томоша қилинг

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 МАЙ, ШАНБА

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Концерт. 9.35 — Нега ва нима учун? 10.05 — СССРда Ҳиндистон фестивали. 10.20 — Ҳужжатли фильм. 10.50 — Ўзбекистонда СССР Давлат халқ чолғулари оркестри чалади. 11.15 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Немис халқи фашизмдан озод этилган кунга. 11.50 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 12.20 — Спектакль-концерт асосида телевизион композиция. 13.05 — Тележурнал. 13.35 — Н. Абрамова (домра) ва А. Абрамов (балалайка) чаладилар. 14.00 — Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 15.00 — Шеърият лаҳзалари. 15.05 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Дунё воқеалари. 16.30 — Ҳайвонот оламида. 17.30 — Мультфильм. 17.50 — Ҳужжатли-публицистик фильм. 20.05 — Игорь Саруханов куйлайди. 20.20 — Телефильм: бугун ва эртага. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Нима? Қаерда? Қачон? 23.45 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 9.45 — Истиқбол. 9.35 — Телевизион театр абонементи. 10.50 — Қайта қуриш ва ҳуқуқ. 11.10 — Здоровье. 11.55 — Умринг боқий бўлсин, Ер! 13.00 — Фан: назария, тажриба, практика. 13.30 — Рус маданияти ҳақида суҳбатлар. 14.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.30 — «Давлат чегараси». Бадиий фильм. 5-фильм — 1941 йил». 1 ва 2-сериялар. 17.50 — Телевизион музикали абонемент. 18.45 — «Биз қўшни эдик». Бадиий фильм. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Союзлар уйининг Колонна залида Радио кунига бағишланган концерт. 00.15 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 8.00 — «Ассалому алайкум». 9.30 — Радио кунига. 10.00 — «Бугдойзорлар оралаб». Бадиий фильм. 11.15 — Уй қандай қурилади? 11.45 — Спортивний Узбекистан. 12.15 — Концерт. 12.50 — Шаҳар ташвишлари ва муаммолари. 13.20 — Замандас. 14.20 — Ғалаба кунига. 17.00 — Тенгдошлар. 17.45 — Бугун — Радио куни. 18.15 — «Булбулча» болалар коллективининг ҳисобот концерти. 19.00 — Оламга саёҳат. 20.00 — Ахборот. 20.20 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Радио кунига бағишланган концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Беш кеча кундуз». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. Душанба. 17.50 — Мультфильм. 18.00 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 18.10 — Мактаб давр билан ҳамқадам. 19.00 — Новости. 19.20 — Театр учрашувлари. 20.00 — Ахбор. 20.20 — Телеочерк. 20.30 — Садои мардум. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Эриган қорларда жилғалар куйи». Бадиий фильм.

РАДИО

Биринчи программа. 8.30 — Ўзбекистон Давлат телерадиоси артистлари ижро этади. 9.30 — Янги овозлар. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Ёшлик. 12.10 — Строитель Узбекистана. 12.30 — Концерт. 12.50 — Шеърий лаҳзалар. 13.00 — Ўзбекистон чорвадори. 13.30 — Радио ва барча алоқа тармоқлари ходимлари учун концерт. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.30 — Болалар учун эшиттириш. 16.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 17.00 — Радио кунига бағишланган адабий эшиттириш. 17.30 — Музикали радиопочта. 18.15 — Фан уфқлари. 18.30 — Концерт. 19.20 — Ёшлик. 19.50 — Халқаро кундалик. 21.00 — Шанба оқшомида. 22.45 — Фонотекамиз хазинасидан. 23.00 — Оқшом тўлқинларида.

«СредазНИПИнефть»

ЎРТА ОСИЁ ДАВЛАТ НЕФТЬ САНОАТИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Нефть ва нефть-газ конларини ишлаб чиқиш:

— **лаборатория мудири** (фан кандидати),
— ишлаб чиқиш схемалари ва лойиҳаларини жорий этиш юзасидан авторлик назорати секторининг **мудири** фан кандидати, Қўқон шаҳрида),
— ишлаб чиқариш схемалари ва лойиҳаларини жорий этиш юзасидан авторлик назорати секторининг **катта илмий ходими** (Қўқон шаҳрида),
— ишлаб чиқаришни лойиҳалаштириш секторининг **мудири,**
— ишлаб чиқаришни лойиҳалаштириш секторининг **илмий ходимлари** (3),
— нефть чиқаришни кўпайтириш секторининг **мудири** (фан кандидати),
— нефть чиқаришни кўпайтириш секторининг **катта илмий ходими;**

Нефть ва газ олиш, йиғиш, тайёрлаш ва етказиб бериш:

— нефть ва газни чиқаришга ҳозирлаш технология жараёнларини тадқиқ этиш секторининг **мудири,**
— нефть ва газни чиқаришга ҳозирлаш технология жараёнларини тадқиқ этиш секторининг **катта илмий ходими** (Қўқон шаҳрида),
— нефть ва газни чиқаришга ҳозирлаш технология жараёнларини тадқиқ этиш секторининг **кичик илмий ходими,**
— нефть ва газни йиғиш ва узатиш ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш секторининг **илмий ходими,**
— нефть чиқариш технология группасининг **илмий ходими;**

иқтисодий тадқиқотлар:

— **лаборатория мудири** (фан кандидати),
— **катта илмий ходим;**

ихтисослик тематикаси ва сув муҳофазаси группаси бўйича:

— **катта илмий ходим,**
— **кичик илмий ходим;**

техника ва бурғулаш технологияси:

— **лаборатория мудири** (фан кандидати),
— техника ва бурғулаш ишлари технологияси ва уни ташкил этиш секторининг **катта илмий ходими;**
— бурғулаш ва тампон суюқликлари секторининг **мудири** (фан кандидати);

кон геологияси:

— **етакчи илмий ходим** (фан кандидати, Қўқон шаҳрида),
— **катта илмий ходим;**

геология-разведка ишларини лойиҳалаштириш:

— **илмий ходим** (Душанба шаҳрида);

қатлам литологияси ва физикаси:

— **илмий ходим** (Душанба шаҳрида).

Конкурс муддати — 5 июнгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: 700047 ГСП, Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 21-уй.

СССР Энергетика министрлиги Главурсига қарашли Ўзбекистон УРСи «Сирдарьягрэсстрой»

ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БЎЛИМИ

ТУГАТИЛДИ

Даволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида қуйидаги адресда қабул қилинади: Ширин шаҳри, Сирдарё области, «Сирдарьягрэсстрой» ишчи таъминоти бўлими.

ОТА-ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ ТОМОШАБИНЛАРГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ МАҚСАДИДА, ТЕАТР ҚОШИДА

БОЛАЛАР ХОНАСИ ТАШКИЛ ҚИЛДИ.

Хонага 3-7 ёшли болалар қабул қилинади. Хона турли хил ўйинчоқлар билан безатилган.

Спектакль давомида болалар билан малакали тарбиячи машғулот олиб боради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институти коллективи силикатлар химияси лабораториясининг катта илмий ходими Н. Раҳмонбековга онаси

Рисолат ҲАКИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент қишлоқ хўжалик институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари ботаника кафедрасининг ассистенти А. Шералиевга отаси

Шерали ЖУМАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. — 10765. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. — 105. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12